

Drechtsteden

Geactualiseerde begroting 2019

GR Drechtsteden

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	5
1.1	Beleidsvoorstellen	5
1.2.	Belangrijkste financiële ontwikkelingen	6
1.3	Budgettaire kaders en uitgangspunten	7
2	Programma's	8
2.1	Beleid en Bestuur	8
2.2	Sociale Dienst Drechtsteden	13
2.3	Bedrijfsvoering	37
	A. Ingenieursbureau Drechtsteden	37
	B. Servicecentrum Drechtsteden	40
	C. Gemeentebelastingen Drechtsteden	44
	D. Bureau Drechtsteden	47
3	Risicomanagement	49
4	Financiële begroting	51
4.1	Overhead	51
4.2	Algemene dekkingsmiddelen	51
4.3	Recapitulatie begroting	52
4.4	Begrotingswijziging	54
4.5	Personeelsformatie	55
Bijlagen		
I.	Bijdragen per gemeente	56
II	Bijdragen per gemeente: primaire en geactualiseerde begroting	57
III	Groeiagenda	58

1. Inleiding

De Drechtraad heeft op 3 juli 2018 de primaire begroting 2019 vastgesteld. Zoals gebruikelijk was die primaire begroting gebaseerd op het bestaande beleid. En, eveneens zoals gebruikelijk, wordt een actualisering van de begroting opgesteld waarin tussenliggende besluitvorming en actuele ontwikkelingen een financiële vertaling krijgen.

1.1 Beleidsvoorstellen

In deze geactualiseerde begroting zijn twee beleidsvoorstellen bij de sociale dienst opgenomen en financieel verwerkt:

1. Intensivering dienstverlening Participatiewet

Voorgesteld wordt een intensivering van de dienstverlening binnen de participatiewet, voor twee belangrijke thema's: handhaving en 50-plussers.

Handhaving speelt een belangrijke rol om te zorgen dat publiek geld juist en rechtvaardig wordt besteed. Onder handhaving vallen alle activiteiten gericht op het voorkomen, bestrijden, en beëindigen van situaties waarbij de klant ten onrechte of teveel uitkering ontvangt.

Onderzoek wijst erop dat intensivering van de handhaving kan leiden tot extra uitstroom uit de bijstand van inwoners die daar geen recht op blijken te hebben.

De *doelgroep 50-plussers* blijkt uit onderzoek groot te zijn (3.661 klanten bij de SDD). Om deze doelgroep beter van dienst te zijn in het bemiddelen naar werk is een intensievere aanpak en aandacht noodzakelijk. De Drechtraad heeft op 3 juli 2018 de motie 'Kans op een baan' aangenomen, waarin wordt opgeroepen rekening te houden met 50-plussers.

De intensivering wordt vooralsnog voorgesteld voor twee jaar, 2019 en 2020. De doelstelling voor 2019 is een extra uitstroom van 40 mensen, oplopend naar een duurzame extra uitstroom van 100 mensen eind 2020.

De kosten voor de intensivering bedragen € 1,0 miljoen per jaar, voor 2019 en 2020, en bestaat uit extra inzet van medewerkers bij de sociale dienst. De geschatte (bruto) daling van de uitgaven op de bijstandsuitkeringen bedraagt € 0,6 miljoen voor 2019 en € 1,5 miljoen voor 2020 en de jaren daarna. Dit natuurlijk naast de maatschappelijke opbrengst. De hogere uitstroom is in de raming van de bijstand verwerkt.

Op pagina 21/22 is een verdere toelichting op het voorstel opgenomen.

2. Voortzetting impuls statushouders

Dit betreft het voortzetten van de ondersteuning van statushouders op eigen kosten omdat de Rijkssubsidie per 1-1-2019 komt te vervallen

De op statushouders gerichte aanpak heeft geleid tot uitstroom van statushouders naar betaald werk en scholing. Ook is deze doelgroep goed in beeld, waardoor we naar verwachting goed voorbereid zijn op het nieuwe inburgeringsstelsel dat volgend jaar waarschijnlijk van kracht wordt.

Voor het voortzetten van Impuls Statushouders in 2019 is € 1,2 miljoen nodig. Er is geen extra financiering vanuit het Rijk voor 2019. Daarom wordt om € 0,7 miljoen extra bijdrage gevraagd aan de gemeenten. Daarnaast wordt, net zoals voorgaande jaren, € 0,5 miljoen gefinancierd uit het participatiebudget. De hogere uitstroom van statushouders is in de raming van de bijstand verwerkt.

1.2 Belangrijkste financiële ontwikkelingen

De volgende besluitvorming en ontwikkelingen zijn financieel verwerkt in de geactualiseerde begroting:

Onderwerp	Financiële consequentie gemeenten	Toelichting
Prijsindexering		
Volgens afspraak is de toeneming van de budgetten voor de stijging van loonkosten en prijzen in de geactualiseerde begroting opgenomen. De gemeentelijke bijdragen stijgen daardoor met € 2,2 miljoen, dat is gelijk aan het maximum van de financiële ruimte daarvoor in 2019. Dit is vastgelegd in de perspectiefnota die de Drechtraad heeft vastgesteld op 3 juli 2018.	+ € 2,2 mln	pagina 7
Ontwikkeling bijstand		
Het begrote tekort op de bijstand daalt van € 5,74 miljoen bij de primaire begroting naar € 1,36 miljoen. De daling van het aantal klanten en een hoger rijksbudget zijn hierbij de belangrijkste factoren.	- € 4,4 mln	pagina 16/17 en 25/26
Intensivering dienstverlening Participatiewet		
Voorgesteld wordt een intensivering van de dienstverlening binnen de participatiewet, voor twee belangrijke thema's: handhaving en 50-plussers.	+ € 1,0 mln	pagina 21/22
Impuls statushouders		
Voor het voortzetten van de van de aanpak tot uitstroom van statushouders naar betaald werk is in de begroting € 1,2 miljoen opgenomen. De extra gemeentelijke bijdrage hiervoor is € 0,7 miljoen.	+ € 0,7 mln	pagina 17
Minimabeleid		
De kosten stijgen met € 0,9 miljoen, waarvan € 0,8 miljoen kosten van bewindvoering. Dit is een voortzetting van de ontwikkeling die in de 1 ^e burap 2018 is beschreven.	+ € 0,9 mln	pagina 26-29
WMO		
De kosten voor huishoudelijke ondersteuning stijgen met € 0,7 miljoen, door de nieuwe cao voor huishoudelijke hulpen.	+ € 0,7 mln	pagina 32
De kosten voor vervoer stijgen met € 0,5 miljoen, vooral door het toenemende gebruik van de Drechthopper.	+ € 0,5 mln	pagina 32
De begroting voor begeleiding en kortdurend verblijf stijgt met € 2,5 miljoen, conform de mutaties in de mei- en septembercirculaire 2018 gemeentefonds, en de financiële afspraken die daarover zijn gemaakt met de gemeenten.	-	pagina 32/33
Apparaatslasten Sociale Dienst		
De apparaatslasten van de Sociale Dienst stijgen met € 2,3 miljoen (exclusief indexering en exclusief intensivering participatiewet), voor een deel bestaat dat uit de doorwerking van de 1 ^e burap 2018. Die kosten worden voor € 1,0 miljoen gefinancierd uit het Participatiebudget.	+ € 1,3 mln	pagina 19
Algemene Verordening Gegevensbescherming		
De begroting van het Servicecentrum stijgt met € 0,5 miljoen. Gemeenten hebben in 2018 verzocht deze nieuwe taak bij het SCD te organiseren.	+ € 0,5 mln	pagina 43
Korting gemeentelijke bijdrage aan het SCD		
Op basis van de analyse van de (positieve) rekeningresultaten van de afgelopen jaren is besloten de gemeenten vooraf een korting van 2% te geven op hun financiële bijdrage aan het SCD, dat is € 0,6 miljoen.	- € 0,6 mln	pagina 43
Kostenontwikkeling 2018		
Kostenstijgingen opgenomen in de buraps 2018 hebben een doorwerking naar 2019.	+ € 0,2 mln	pagina 46
Totaal	+ € 3,0 mln	

De totale financiële consequentie voor gemeenten is een stijging van de bijdrage met € 3,0 miljoen.

1.3 Budgettaire kaders en uitgangspunten

De gehanteerde kaders en uitgangspunten zijn conform het financiële beleid dat de Drechtraad heeft vastgesteld op 3 juli 2018, en verdere geldende financiële afspraken van vorige begrotingen. In de begroting zijn alle bedragen in duizenden euro's tenzij anders aangegeven.

Indexering staand beleid

Volgens het financieel beleid worden budgetten bij de geactualiseerde begroting aangepast voor loon- en prijsontwikkelingen. In de primaire begroting 2019 was nog geen indexering opgenomen en is het kostenpeil uit de geactualiseerde begroting 2018 aangehouden.

Voor de indexering worden de CPB-ramingen gehanteerd zoals die zijn opgenomen in de septembercirculaire 2018 gemeentefonds:

Tabel 5.2.1 Prijsindexen CPB* MEV en CEP**

	2019	2020	2021	2022	2023***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	2,5	2,0	1,8	1,9	1,9
Prijs nationale bestedingen (pnb)	2,6	2,0	2,0	2,1	2,1
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	2,4	1,8	1,8	1,8	1,8
Loonvoet sector overheid	3,4	3,5	3,0	3,6	3,6
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	2,9	3,2	2,7	3,2	3,2
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	1,6	1,5	1,4	1,5	1,5

* toelichting bij de kerngegevens is te vinden op: <https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel>

** 2019 is op basis van de MEV 2019. 2020-2022 is op basis van de CEP 2018

*** cijfers 2022 zijn doorgetrokken naar 2023

Prijsstijgingen zijn nu in de begroting opgenomen waar daarvoor een contractuele verplichting is. Daarbij wordt gerekend met de index "Prijs bruto binnenlands product"

Voor de loonkostenstijging wordt gebruikt de "Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers". Die index wordt toegepast op de loonkosten van de vastgestelde personeelsformatie. De werkelijke kostenontwikkeling is nog niet bekend. De huidige CAO heeft een looptijd tot 1 januari 2019, en er is nog geen nieuwe overeenkomst. Ook zijn de verdere werkgeverslasten voor 2019 niet bekend. Zeker is wel dat de pensioenpremie verder zal gaan stijgen.

Bij de 1^e burap 2019 zal over de werkelijke kostenontwikkeling worden gerapporteerd.

De totale omvang van de indexering is onderdeel van de afspraken over "Trap op en trap af". De Drechtraad heeft op 3 juli 2018 de perspectiefnota 2019 vastgesteld. De totale omvang van de indexering is daarin gemaximeerd op € 2,2 miljoen.

Dat betekent dat de gemeentelijke bijdragen maximaal met € 2,2 miljoen kunnen stijgen ten gevolge van de indexering. Die stijging is als volgt in de geactualiseerde begroting opgenomen (bedragen x € 1.000):

	bedrag
Bureau Drechtsteden	189
Regiogriffie	11
Sociale dienst	814
Servicecentrum	1.121*
Gemeentebelastingen	70
Totaal	2.205

* De begroting van het SCD neemt toe met € 1.232.000 (zie pagina 43). Hiervan wordt € 111.000 gedekt door een hogere bijdrage van de GRD-dochters aan het SCD. Deze stijging van de GRD-bijdrage wordt binnen de bestaande budgetten opgevangen, en niet aan de gemeenten doorberekend.

2. Programma's

2.1 Beleid en Bestuur

Totaal van het begrotingsprogramma (bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2019			Geactualiseerde begroting 2019			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Beleid	5.728	5.728	0	5.773	5.773	0	45	45	0
Bestuur en staf	1.757	1.757	0	1.825	1.825	0	68	68	0
Regiogriffie	405	405	0	416	416	0	11	11	0
Totaal	7.890	7.890	0	8.014	8.014	0	124	124	0

Onderdeel Beleid

Wat willen we bereiken?

Met de Groeiagenda is een grote en scherpe ambitie voor dit gebied neergelegd. Een ambitie die staat voor meer focus, meer daadkracht, meer resultaat. Dat vertaalt zich in een opgavegerichte aanpak op drie onderdelen: Wonen, Werken en Bereikbaarheid, altijd vanuit de sterke integrale ambitie: 'goed leven in de Drechtsteden', met aandacht voor duurzaamheid, kwaliteit en innovatie.

De opgave is groot. Het huidige woningaanbod binnen de Drechtsteden is eenzijdig en kenmerkt zich door veel middelmaat. Mensen die wooncarrière willen maken of zich hier willen vestigen, vinden onvoldoende aanbod of kwaliteit en zoeken elders. Mensen met hogere inkomens en jongeren verlaten de regio met name door het ontbreken van voldoende aantrekkelijke en passende woningen. Ook de bereikbaarheid loopt tegen grenzen aan qua capaciteit, externe veiligheid en leefbaarheid. De filedruk neemt toe: de A15 is de duurste file van Nederland en er is een gigantische groei van het woon-werkverkeer in de Randstad. Daarbij hebben we bovendien een grote opgave om verduurzaming hand in hand te laten gaan met economische groei. We kennen daarnaast in dit gebied een bovengemiddelde sociaaleconomische problematiek: hoge werkloosheid, verdringing op de arbeidsmarkt, veel uitkeringen en een lage arbeidsparticipatie door mismatch tussen het aanbod en de vraag naar arbeid. Er is in de regio vooral een tekort aan 'gouden handjes': vakmensen met MBO en MBO+ achtergrond.

Maar het goede is dat er volop kansen zijn en we het tij kunnen keren. Landelijk zit de economie in de lift en trekt de woningmarkt aan. Regio's worden door hogere overheden en andere partners inmiddels erkend als motoren van de economie en het bedrijfsleven is even trots op dit gebied als wij als overheid en willen graag met ons investeren in deze regio. De Drechttraad heeft in februari 2018 met het besluit om structureel extra middelen beschikbaar te stellen, bekrachtigd achter de beweging van de Groeiagenda te staan, de kansen voor dit gebied te zien en de noodzaak tot investeren te onderschrijven. Ook de gemeenten nemen vanuit hun eigen lokale verantwoordelijkheid initiatief om inhoud te geven aan de ambities voor dit hele gebied. Een krachtig én noodzakelijk signaal van brede betrokkenheid.

Aan het Drechtstedenbestuur is ruimte gegeven de uitwerking van de regionale opgavelijnen van de Groeiagenda op te pakken. De Drechttraad heeft de Groeiagenda in september 2018 vastgesteld als het kader waarbinnen we met elkaar de komende jaren aan de slag moeten. We, regio en gemeenten, zetten daarin goede stappen. De regionale opgavelijnen hebben concreet vorm gekregen en ook lokale gebiedsontwikkelingen komen tot uitvoering, zichtbaar bijvoorbeeld in het Leerpark en in de Spoorzone en in de aanvraag voor een bijdrage uit de Regiodeal voor een aantal oeverprojecten. De samenwerking met de provincie heeft structureel vorm gekregen. De ambities van de Drechtsteden vereisen dat wij forse stappen zetten met medeoverheden, bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen, inwoners en investeerders. Alleen zo komen de benodigde kennis en

financiën terecht in de regio. We zetten dan ook fors in op samenwerking, cofinanciering en lobby voor extra rijksmiddelen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Algemeen

De Groeiagenda is een integraal ambitiesdocument, waarin we de opgavelijnen wonen, werken, bereikbaarheid én energiestrategie in samenhang zijn uitgewerkt.

De rol van de regio richt zich op faciliteren, stimuleren en verbinden. De gemeenten tonen eigenaarschap en dragen verantwoordelijkheid voor hun eigen plannen en hun aandeel in de integrale beweging en benutten de regio daarbij heel bewust.

We organiseren op de samenhang binnen de agenda en een integrale programmering op de vier opgavelijnen. Daartoe leggen we verbinding tussen de regionale opgaven en de lokale gebiedsontwikkelingen. Verder zorgen we voor een goede aansluiting van de Groeiagenda op de provinciale verstedelijkingsagenda en vice versa.

In de bijlage van deze Geactualiseerde Begroting vindt u, zoals afgesproken bij de behandeling van de Groeiagenda in de Drechttraad van september, een uitwerking van de vier opgavelijnen in doelen, activiteiten en middelen.

Wat gaat het kosten? (bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2019			Geactualiseerde begroting 2019			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Groeagenda	2.900	2.900	0	2.900	2.900	0	0	0	0
Overig deel beleid	2.828	2.828	0	2.873	2.873	0	45	45	0
Totaal baten en lasten	5.728	5.728	0	5.773	5.773	0	45	45	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	5.728	5.728	0	5.773	5.733	0	45	45	0

Resultaatanalyse (Bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente**
	Lasten					
A	Indexering loon- en prijsontwikkeling	S		73	-73	Alle zeven
B	Klachtencommissie	S	28		28	Alle zeven
	<i>Subtotaal</i>		28	73	-45	
	Baten					
A	Indexering loon- en prijsontwikkeling	S	73		73	Alle zeven
B	Klachtencommissie	S		28	-28	Alle zeven
	<i>Subtotaal</i>		73	28	45	
	Saldo van baten en lasten		101	101	0	
	Mutaties reserve		0	0	0	
	Geraamd resultaat		101	101	0	

Toelichting:

A. indexering loon- en prijsontwikkeling

De budgetten van dit programma zijn aangepast met een loon (2,9%)- en prijs (2,4%) indexering.

B. Stopzetten Klachtencommissie

In juni 2015 is invulling gegeven aan een aantal voorstellen van de destijds opgestelde trap op-trap-af notitie. Eén voorstel was de opheffing van de Regionale Klachtencommissie Woonruimteverdeling. Dit leidde wel een aantal jaar tot frictiekosten. Deze frictiekosten komen nu te vervallen. Hierop wordt de begroting van dit programma verlaagd met € 28.000.

Onderdeel Bestuur en staf

Wat willen we bereiken?

Bestuur

Met de Groeiagenda 2030 kunnen we gericht werken aan het verwezenlijken van de potentie van onze waterrijke regio. De Groeiagenda is het resultaat van en kompas voor onze versterkte samenwerking met bedrijven en maatschappelijke instellingen en inwoners.

De huidige werkelijkheid van partnerschappen en kansen grijpen vraagt om een nieuwe aanpak. De inhoudelijke opgaven en de samenwerking zijn dynamisch en ontwikkelen zich door de tijd heen.

Programma's worden gaandeweg gevuld. Om investeringskracht én snelheid te kunnen leveren is het essentieel dat de politieke en bestuurlijke instrumenten van begroten en verantwoorden zich daarin mee ontwikkelen. Deze omslag zal in de nieuwe bestuursperiode verdere invulling moeten krijgen.

Staf

Samen met de gemeenten proberen wij ons werk zo slim mogelijk uit te voeren, tegen zo laag mogelijke kosten. Vanuit de concernstaf sturen wij op het leveren van een zo groot mogelijke meerwaarde voor onze eigenaren, klanten en de GRD-organisaties.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Bestuur

In het eerste kwartaal van 2018 heeft het Drechtstedenbestuur, in opmaat naar de overgang naar de nieuwe bestuursperiode, zijn overdrachtdossier aan de Drechtraad aangeboden met de stand van zaken en blik vooruit op de gezamenlijke opgaven voor het gebied: de pijlers uit de Groeiagenda en het sociale domein. Na de gemeenteraadsverkiezingen zal het belang van uitvoering van die opgaven zeker actueel blijven. De Drechtraad en het Drechtstedenbestuur van de periode 2014-2018 hebben dan ook met het overdrachtdossier de oproep aan het nieuw te vormen algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden gedaan die gezamenlijke ambities en opgaven voluit door te zetten. In de geactualiseerde begroting 2019 wordt nadere duiding van die uitvoering gegeven.

Realisatiekracht en kracht in de governance zijn nodig om de opgaven te helpen realiseren. In de laatste maanden van de bestuursperiode 2014-2018 zijn onderzoeken en debatten gestart waarin experts en betrokkenen gevraagd zijn de werking van het regionale samenwerkingsarrangement en het huidige sturingskader te beoordelen en aanbevelingen te formuleren gericht op versterking van de slagkracht en de effectiviteit van de uitvoering van de gezamenlijke opgaven. Op uitvraag van het Drechtstedenbestuur heeft de KWINK groep, adviesbureau voor maatschappelijke vraagstukken in samenwerking toegepast onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek werd in de vorige bestuursperiode al aangekondigd aan de Drechtraad en werd uitgevoerd zodra de inhoudelijke opgaven voor het gebied benoemd werden in de Groeiagenda. Hoewel het onderzoek is voortgekomen uit de vorige bestuursperiode, blijft de eindrapportage relevant voor de huidige bestuursperiode vanwege het debat rondom de regionale samenwerking.

Extern worden ontwikkelingen in het openbaar bestuur -waaronder initiatieven van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) op het domein van intergemeentelijke samenwerking en democratische legitimiteit- worden actief gevolgd en waar relevant en mogelijk wordt afstemming gezocht op bestuurlijk en ambtelijk niveau.

In het verlengde hiervan heeft het Drechtstedenbestuur een brief gezonden aan de minister van BZK, als reactie op de oproep aan regio's om mee te denken over het versterken van de legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen. In de brief is het aanbod gedaan om een bijdrage te leveren en als gesprekspartner op te treden tijdens het traject. Dit vanuit de overtuiging dat de Drechtsteden, met langjarige ervaring in intergemeentelijke politieke, bestuurlijke en ambtelijke samenwerking, relevante inbreng hebben in opmaat naar de minister haar voorstellen ter versterking van de legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen. Maar ook vanuit de overtuiging dat de Drechtsteden daarmee het eigen denken en handelen kunnen blijven scherpen en optimaliseren op de as van effectiviteit en legitimiteit.

Staf

De GRD heeft, ongeacht of door de eigenaren in de toekomst nieuwe taakstellingen worden vastgesteld, een verantwoordelijkheid in het continu zoeken naar mogelijkheden om slimmer en goedkoper de door de eigenaren opgedragen taken uit te voeren. Daar zet het managementteam Drechtsteden zich voor in, waarbij uiteraard nauwe afstemming met de eigenaren, deelnemers en klanten plaats dient te vinden.

De concernstaf van de GRD ondersteunt het management van de GRD en de gemeenten in het netwerk in sturing op het takenpakket. Daarnaast worden steeds hogere eisen gesteld aan de financiële processen en verslaglegging van overheden. De staf zal dit nauwgezet volgen en blijven streven naar continue verbeteringen op dit vlak.

Wat gaat het kosten? (bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2019			Geactualiseerde begroting 2019			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	1.757	1.757	0	1.825	1.825	0	68	68	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	1.757	1.757	0	1.825	1.825	0	68	68	0

Resultaatanalyse (bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente**
	Lasten					
A	indexering loon- en prijsontwikkeling	S		68	-68	Alle zeven
	<i>Subtotaal</i>		0	68	-68	
	Baten					
A	indexering loon- en prijsontwikkeling	S	68		68	Alle zeven
	<i>Subtotaal</i>		68	0	68	
	Saldo van baten en lasten		68	68	0	
	Mutaties reserve		0	0	0	
	Geraamd resultaat		68	68	0	

Toelichting:

A. indexering loon- en prijsontwikkeling

De budgetten van dit programma zijn aangepast met een loon (2,9%)- en prijs (2,4%) indexering.

Regiogriffie

De Regiogriffie ondersteunt de Drechtraad en de Drechttraadsleden, zoals een raadsgriffie de gemeenteraad ondersteunt.

Het aantal Drechttraadsleden is afhankelijk van het aantal fracties in de gemeenteraden van de zeven Drechtsteden. Dit betekent, dat de omvang van de Drechtraad op basis van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 is bepaald. Het aantal Drechttraadsleden is gestegen van 48 in 2017 naar 55 na de verkiezingen in 2018.

Verder zullen de aanbevelingen uit het rapport van Berenschot over de samenwerking in de regio zeer waarschijnlijk leiden tot wijzigingen. Op dit moment is nog niet bekend welke wijzigingen zullen worden aangebracht, zodat hierop nog niet kan worden geanticipeerd.

Voor de vacature voor Raadsadviseur wordt dan ook voorlopig gebruik gemaakt van detachering/inhuur.

Wat willen we bereiken?

De Regiogriffie ondersteunt de Drechtraad, de politieke groeperingen en de leden in de breedste zin van het woord, bereidt de vergaderingen van de Drechtraad, Drechtstedendinsdagen en de diverse gremia voor en draagt zorg voor de afhandeling van besluiten.

Voor 2019 wordt weer een jaarplan Regiogriffie opgesteld. Daarin worden niet alleen de reguliere werkzaamheden, maar ook bijzondere taken en opdrachten beschreven. Het geeft de Drechtraad vooraf inzicht in de werkzaamheden van de Regiogriffie en het geeft een instrument om de Regiogriffie te controleren op een kwalitatieve ondersteuning. Het jaarplan Regiogriffie is onderdeel van het streven om de basis op orde te houden en in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Op basis van het vergaderjaarschema organiseert de Regiogriffie de vergaderingen van de Drechtraad en vaste en tijdelijke commissies en werkgroepen. Voor 2019 zijn dat vooralsnog 11 Drechtstedendinsdagen, waaronder Carrousels en Themabijeenkomsten en 10 bijeenkomsten van de Agendacommissie. Daarnaast voert de Regiogriffie het secretariaat van Presidium, Auditcommissie, Werkgeverscommissie en tijdelijke commissies.

Op basis van de uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoeksrapport van Berenschot (21 februari 2018) en aansluitend daarop de voorstellen die de commissie Deetman gaat doen, bestaat de mogelijkheid dat wijzigingen worden aangebracht in de tekst van de GRD en/of in de organisatie van de vergaderingen van de Drechtraad, Carrousels en andere bijeenkomsten. Het is echter aan de eigenaren om wijzigingen aan te brengen. Deze wijzigingen zullen naar alle waarschijnlijkheid pas in de loop van 2019 worden geëffectueerd. Omdat nog niet bekend is of en zo ja welke wijzigingen worden aangebracht, kan hierop nog niet worden geanticipeerd.

Door deze onzekere situatie wordt voor de vacature voor Raadsadviseur naar verwachting met name in het 1^e halfjaar van 2019 nog gebruik gemaakt van detachering/inhuur. Daar staat tegenover dat zo lang de vacature zelf nog niet definitief is ingevuld het geld dat overblijft op dit budget kan worden besteed voor de inhuur van extra uren.

In de uitvoering van werkzaamheden werkt de Regiogriffie samen met griffies van de Drechtstedengemeenten en stemt deze af met de ambtelijke organisatie van het Bureau Drechtsteden. De regiogriffier is de eerste adviseur voor de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter, Drechtraad en zijn commissies.

Wat gaat het kosten? (bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2019			Geactualiseerde begroting 2019			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	405	405	0	416	416	0	11	11	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	405	405	0	416	416	0	11	11	0

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente**
	Lasten					
A.	Loonkosten- en prijsstijgingen	S		11	11	
	<i>Subtotaal</i>			11	11	
	Baten					
A.	Bijdrage gemeenten	S	11		11	Ja, alle gemeenten
	<i>Subtotaal</i>		11		11	
	Totaal baten en lasten		11	11	0	
	Mutatie reserves					
	Geraamd saldo		11	11	0	

De Regiogriffie heeft een exploitatiebegroting met personele budgetten, overhead en materiële budgetten, zoals de Drechtstedendinsdag.

De loonkosten- en prijsstijgingen op basis van de algemene loon- en prijsontwikkeling zijn verwerkt in bovenstaande tabellen, waardoor de bijdragen van de gemeenten bij de geactualiseerde begroting 2019 per saldo stijgen met € 11.200 ten opzichte van de primaire begroting 2019.

2.2 Sociale Dienst Drechtsteden

INLEIDING

Wat willen wij bereiken?

1. Wij bieden de ondersteuning die noodzakelijk is

Wij bieden zorg, inkomensondersteuning en schuldhulpverlening aan inwoners van de Drechtsteden die dat nodig hebben. Daarnaast bieden we ondersteuning bij het vinden van werk.

Onze doelstelling komt voort uit onze wettelijke opgave en is het ondersteunen van inwoners in hun zelfstandigheid. Iedereen moet naar vermogen kunnen meedoen in de samenleving. Als dat op eigen kracht of met hulp van de omgeving niet lukt, dan bieden wij de ondersteuning die nodig is om zoveel mogelijk zelfstandig te leven. We stemmen deze ondersteuning af op de behoefte en mogelijkheden van de inwoners.

Uitgangspunt hierbij is 'doen wat werkt'. Waar mogelijk maken we gebruik van de laatste wetenschappelijke inzichten. Onze ondersteuning is gebaseerd op een realistische kijk op zelfredzaamheid van inwoners en op de laatste inzichten op het gebied van gedragsverandering.

In deze actualisatie begroting 2019 wordt de doorontwikkeling van het staand beleid en voorstellen voor nieuw beleid voor de komende jaren uitgewerkt.

2. Wij beperken de groei van de uitgaven op het sociaal domein

De uitgaven binnen het sociaal domein zullen de komende jaren naar verwachting met circa € 20 miljoen stijgen. Deze groei komt doordat de totale vraag naar onze voorzieningen groeit en de vergoeding van het Rijk achterblijft. Met maatregelen proberen we de groei van de uitgaven in het sociaal domein te beperken. Dit is echter maar beperkt mogelijk, omdat burgers wettelijk recht hebben op zorg en inkomensondersteuning (open einderegelingen). De maatregelen die we nemen, zullen daarom niet genoeg zijn om de groei volledig te beperken. Dit vraagt om politieke keuzes ten aanzien van de in te zetten ondersteuning. Op 4 september 2018 hebben we het proces gestart om te komen tot een plan Sociaal Domein, samen met Drechttraadsleden en leden van de gemeenteraden van de Drechtstedengemeenten.

Op basis van de kennis die nu aanwezig is, hebben we in deze begroting een zo goed mogelijke meerjarenraming gemaakt. Er zijn ontwikkelingen op diverse programma's (onder andere het regeerakkoord en het Interbestuurlijk Programma (IBP)), waardoor de doelstellingen en financiële ramingen nog kunnen veranderen. Ook de rijksinkomsten zullen op basis van actualisatie van de begroting van het Rijk (Prinsjesdag 2018) nog wijzigen, evenals de volumes die gebruikt zijn voor onderbouwing van de oplopende uitgaven. Deze wijzigingen worden verwerkt in de eerste programmaverantwoording 2019.

Wat gaan wij daarvoor doen?

1. Wij faciliteren de Drechttraad om keuzes te maken omtrent de invulling van het sociaal domein met de daarbij behorende middelen

Met het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' (2017-2022) is het landelijk Interbestuurlijk Programma (IBP) met het Rijk opgesteld. Hierin staan gezamenlijke inhoudelijke ambities van gemeenten en het Rijk. Het regeerakkoord en het IBP hebben uiteraard ook financiële consequenties. Te weten:

- Een verbreding van de grondslag van het accres, waarmee extra financiële middelen beschikbaar komen voor gemeenten.
- De overheveling van de IUSD's naar het gemeentefonds.

Door de overheveling naar de algemene uitkering stijgt/daalt een groot deel van de lasten van het sociaal domein met de stijging/daling van de Rijksuitgaven ('trap op, trap af'-mechanisme). Naar verwachting stijgen de gemeentelijke uitgaven aanzienlijk sneller dan de beschikbaar gestelde middelen, met name door de ontwikkelingen in de zorg. Door de overheveling van de integratie-

uitkeringen naar de algemene uitkering van de gemeenten is niet meer te zien voor welk doel gemeenten geld hebben gekregen. Hierdoor ontstaat er vanaf 2019 directe concurrentie tussen de middelen voor het sociaal domein, andere regionale en lokale ambities (zoals de regionale groeiagenda Drechtsteden) en de ambities zoals geformuleerd in het Inter Bestuurlijk Programma (IBP).

Omdat de groei van de uitgaven in het sociaal domein naar verwachting niet kan worden opgevangen door de groei van het gemeentefonds, moeten er (financiële) keuzes gemaakt worden met betrekking tot het sociaal domein. De vraag is of gemeenten ermee instemmen dat de extra inkomsten uit het accres voor een groot gedeelte (€ 20 miljoen) gebruikt worden voor de stijgende uitgaven op het sociaal domein. Hierin zijn de extra kosten van jeugd en Wsw nog niet meegenomen. Dit betekent dat er voor andere ambities in het IBP op andere domeinen niet of nauwelijks ruimte overblijft.

In 2019 gaan we door met een in 2018 gestart traject om samen met onze partners tot een nieuw en meer samenhangend beleid te komen voor het sociaal domein. Daar horen - gezien de overheveling van de integratie-uitkeringen - ook nieuwe afspraken over de financiële kaders bij. We steken daarbij nadrukkelijk de hand uit naar onze lokale partners om dit in gezamenlijkheid vorm te geven. Alleen dan kunnen we de totale kosten begrenzen.

Uiteraard nemen we ook maatregelen op de korte termijn. Hiermee proberen we al in 2019 de groei van de kosten van het sociaal domein te beperken. We organiseren meer prikkels om efficiëntere zorg te bieden en zoeken samen met zorgorganisaties naar manieren om de zorg op voldoende niveau te houden, ondanks de stijgende zwaarte van de zorgvraag en de noodzaak om daarbij binnen de budgettaire kaders te blijven. Ook geven we prioriteit aan activiteiten met de meeste maatschappelijke opbrengst. We maken scherpe keuzes over de inzet van de beperkte middelen. Zo kunnen we onze interventies maatschappelijk en financieel verantwoorden.

We werken mee aan het landelijk effectiviteitsonderzoek om ook de effecten van onze uitvoering van ondersteuning te meten. Daarnaast monitoren we regelmatig de mening van de klant over onze dienstverlening en staan we open voor feedback.

2. Wij blijven in gesprek met het Rijk om noodzakelijke middelen voor het sociaal domein te verkrijgen

Ook in 2019 blijven we deelnemen aan ambtelijke en bestuurlijke overleggen en samenwerkingen om het Rijk en de onderliggende ministeries ervan te overtuigen dat het macrobudget op alle vlakken van het sociaal domein onvoldoende is. De afgelopen periode zijn we als regio succesvol geweest om dit onder de aandacht te brengen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). We blijven ons inzetten voor een rechtvaardiger macrobudget.

3. Wij profileren ons als kennispartner richting professionals

We bieden wijkteams en maatschappelijk partners een buurtmonitor aan om professionals te ondersteunen met betrekking tot inzicht in de problematiek van hun buurt. Daarnaast adviseren we professionals over vroegsignalering voor mensen met schulden en activering van werk. Onze kennis van de inwoner gebruiken we ook in onze structurele overleggen met medewerkers van lokale gemeenten. Zo stemmen we de opgaven voor gemeenten af en laten we maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen goed op de vraag aansluiten.

Ook werken we met de Serviceorganisatie Jeugd aan een gezinsmonitor. Hiermee wordt inzichtelijk of een aanpak op gezinsniveau meerwaarde heeft voor professionals. We onderzoeken de wijze waarop we de ondersteuning omtrent een inwonersvraag kunnen coördineren en gebruiken hier ook informatievoorziening voor.

Verder werken we vaker multidisciplinair: vanuit de expertise en ervaring van de professional en de kennis van de inwoner over zijn/haar eigen situatie.

FINANCIELE SAMENVATTING EN EFFECTEN GEMEENTEN

In onderstaande tabel zetten we de actuele begroting voor 2019 af tegen de primaire begroting van 2019. Bij afwijkingen geven we aan welke dekking van toepassing is. De 'interne wijzigingen' hebben een administratief/technische achtergrond en zijn per saldo budgetneutraal. De rijksbijdrage loopt via de deelnemende gemeenten, maar is eveneens budgetneutraal. De afwijkingen met een werkelijk 'financieel effect voor gemeenten' worden verrekend met de gemeenten.

Taak- veld	Programma	Primaire begroting			Actualisatie begroting			Afwijking			T.I.v.	Effect Gemeenten	
		2019			2019						Bijdragen	Rijks bijdrage	Fin. effect Gemeen ten
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	derden		
	Werk en Inkomen	140.281	145.642	5.361	137.952	143.961	6.009	-2.329	-1.681	648	-1.341	3.353	-3.693
6.3	Inkomensondersteuning	102.190	102.190	0	100.323	100.323	0	-1.867	-1.867	0	-185	2.691	-4.373
6.5	Participatie	8.949	12.899	3.950	7.651	12.414	4.763	-1.298	-485	813	-720	235	0
6.5	Impuls statushouders	0	0	0	400	680	280	400	680	280	0	0	680
6.4	WSW	29.142	30.553	1.411	29.578	30.544	966	436	-9	-445	-436	427	0
	Minimabeleid	10.335	10.617	282	11.141	11.659	518	806	1.042	236	0	122	920
div	Minimabeleid	6.082	6.364	282	6.121	6.499	378	39	135	96	0	0	135
6.3	Bewindvoering	2.370	2.370	0	3.015	3.155	140	645	785	140	0	0	785
6.3	Maatwerkvoorz. Inkomens- steun	1.883	1.883	0	2.005	2.005	0	122	122	0	0	122	0
	WMO	49.065	49.065	0	53.159	53.159	0	4.094	4.094	0	292	2.532	1.270
6.71	Huishoudelijke onderst.	16.730	16.730	0	17.730	17.730	0	1.000	1.000	0	250	0	750
6.71	Huishoudelijke hulp toelage	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.6	Hulpmiddelen	3.420	3.420	0	3.475	3.475	0	55	55	0	34	0	21
6.71	Vervoer	6.744	6.744	0	7.251	7.251	0	507	507	0	8		499
6.71	Begeleiding, kortd. verblijf en pers.verz.	22.171	22.171	0	24.703	24.703	0	2.532	2.532	0	0	2.532	0
	Budgetadv. & schuldbem.	120	120	0	120	120	0	0	0	0	0	0	0
6.71	Budgetadv. & schuldbem.	120	120	0	120	120	0	0	0	0	0	0	0
	Apparaatslasten	40.738	35.095	-5.643	44.722	38.195	-6.527	3.984	3.100	-884	0	814	2.286
div	Taakvelden	21.496	35.095	-5.643	26.253	38.195	-6.527	4.757	3.100	-884	0	814	2.286
0.4	Overhead	19.242			18.469			-773			0	0	0
	Totaal	240.539	240.539	0	247.094	247.094	0	6.555	6.555	0	-1.049	6.821	783

Algemeen beeld

Per saldo ontstaat er een nadeel voor gemeenten van € 0,8 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2019.

Door de prijsindexatie van onder andere de salarissen (cao-afspraken en pensioenen) zijn er hogere kosten van eveneens € 0,8 miljoen. In de rijksbijdrage is rekening gehouden met deze prijsindexatie. Deze prijscomponent wordt opgevangen conform de regionale afspraak met betrekking tot de 'trap op, trap af'-systematiek, zoals in de perspectiefnota vastgesteld door uw raad in juli 2018. In de begroting van de GRD wordt deze stijging nader toegelicht.

Los van het uiteindelijke resultaat, zoals hierboven benoemd, stijgen de lasten in deze geactualiseerde begroting 2019 en volgende met € 6,6 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2019. De grootste stijging ontstaat bij de programma's Minimabeleid, WMO (Huishoudelijke ondersteuning en begeleiding, Kortdurend verblijf en Persoonlijke verzorging) en het Apparaat. De inkomsten (rijksbijdrage) stijgen met € 6,8 miljoen.

Op basis van de kennis die nu aanwezig is, hebben we in deze begroting een zo goed mogelijke raming gemaakt. Er zijn ontwikkelingen op diverse programma's (onder andere de uitwerking van het regeerakkoord en het Interbestuurlijk Programma (IBP)), waardoor de doelstellingen en financiële ramingen nog kunnen veranderen tijdens het proces van behandeling van deze begroting in de Drechttraad in januari 2019. Significante wijzigingen worden separaat aan deze begroting aangeboden.

Risico's

Ten aanzien van de financiële prognose onderkennen we een aantal onzekerheden. De belangrijkste zijn:

- de uitkomst van de onderhandelingen tussen VNG en Rijk over het IBP;
- de mate waarin het abonnementstarief WMO leidt tot hogere kosten;
- de uitkomst van de vangnetuitkering;
- dalende klantaantallen waarbij de intensiteit bij bemiddeling toeneemt, waardoor de lasten niet evenredig dalen.
- het effect van nieuwe beleids-initiatieven zoals extra inzet 50+ en handhaving, is nog niet exact te bepalen. De voordelen die hieruit mogelijk ontstaan zijn dan ook nog niet of niet volledig verwerkt.

Werk & Inkomen

Inkomensondersteuning

De geactualiseerde begroting 2019 sluit € 4,4 miljoen voordeliger dan de Primaire begroting 2019. Dus van een netto tekort van € 5,7 miljoen naar € 1,4 miljoen¹ in deze voorliggende begroting. Deze bedragen zijn inclusief de raming van de terug te ontvangen claim via de Vangnetregeling.

De ontwikkeling van het tekort wordt veroorzaakt door de volgende zaken:

Uitgaven

- De daling van de prognose van het aantal klanten per 1 januari 2019 (6.500) en eind 2019 (6.271), in combinatie met een iets hogere gemiddelde prijs, zorgt voor een daling van de lasten van de bijstand met € 2,6 miljoen. Het Centraal Planbureau (Macro Economische Verkenning 2019) voorziet ook een daling van het aantal bijstandsuitkeringen in 2019. Het kabinet baseert de hoogte van het macrobudget mede op deze cijfers.
- De bijstelling in de klantentallen IOAW, IOAZ en BBZ (€ 0,1 miljoen) en de verhoging van de lasten LKS (€ 0,6 miljoen) leidt per saldo tot een nadeel van € 0,7 miljoen.

Daarmee ontstaat een resultaat op de uitgaven van € 1,9 miljoen voordeel (€ 2,6 mln. - € 0,7 mln.).

Inkomsten

- Op basis van de voorlopige BUIG-budgetten zijn er hogere baten, € 3,2 miljoen, opgenomen. Deze hogere baten zijn het gevolg van beleidseffecten (o.a. invoering Participatiewet en afbouw ww-duur), loon- en prijsbijstelling en de aanbeveling van ROB met betrekking tot de financiering statushouders. Voor wat betreft de financiering statushouders, de systematiek is niet aangepast, zodat dit een eenmalig (positief) gevolg heeft voor de raming 2019.
- Daarnaast is er op basis van het nu geprognosticeerde tekort een verlaging van de vangnetuitkering met € 0,5 miljoen.
- Ook is er een afname van het saldo debiteuren met een bedrag van € 0,2 miljoen.

Hier ontstaat derhalve een voordeel op de inkomsten van € 2,5 miljoen (€ 3,2 miljoen - € 0,5 miljoen - € 0,2 miljoen).

Per saldo laat dit een voordeliger resultaat zien van € 4,4 miljoen (€ 1,9 mln. + € 2,5 mln.).

¹ Dit bedrag vindt u terug in de volgende tabel onder het jaar 2019 als "effect gemeenten (incl VU)"

Hieronder geven we een overzicht met het financieel effect voor de jaren 2019-2022.

	2019	2020	2021	2022
Bijstand	91.356.559	89.612.098	90.682.817	91.869.634
IIB	5.576.000	5.715.400	5.858.285	6.004.742
LKS	3.390.000	4.068.000	4.881.600	5.857.920
Lasten Ideel	100.322.559	99.395.498	101.422.702	103.732.296
BUIG	93.713.911	95.098.783	98.079.747	100.262.863
BBZ decl	100.000	100.000	100.000	100.000
Deb	2.272.500	2.295.225	2.318.177	2.341.359
Baten Ideel	96.086.411	97.494.008	100.497.924	102.704.222
Tekort	-4.236.148	-1.901.490	-924.778	-1.028.074
Vangnetuitkering	2.873.394	206.242		
Effect gemeenten (incl VU)	-1.362.754	-1.695.248	-924.778	-1.028.074

Participatie

Volgens de Meicirculaire 2018 zijn de baten aangepast ten opzichte van de primaire begroting.

De begroting Participatie van € 12,4 miljoen wordt vanaf 2019 door de gemeenten als volgt gefinancierd:

- € 2,5 miljoen uit de integratie-uitkering Participatie;
- € 8,3 miljoen uit de algemene uitkering. Vanaf 2019 is het klassieke deel van de integratie-uitkering Sociaal domein overgeheveld naar de algemene uitkering;
- € 1,2 miljoen omzet op detacheringen Participatiewet. Deze omzet is met € 0,7 naar beneden bijgesteld. Daar staat tegenover dat, in verband met minder detacheringen, ook de lasten detachering zijn verlaagd met 0,7 miljoen;
- € 0,4 miljoen individuele studietoelage uit de algemene uitkering.

Binnen de begrote lasten zijn ook nieuwe in ontwikkeling zijnde instrumenten opgenomen.

Het saldo van € 4,8 miljoen is benodigd voor apparaatskosten en wordt gefinancierd uit Participatie.

Impuls Statushouders

De op statushouders gerichte aanpak heeft geleid tot uitstroom van statushouders naar betaald werk en scholing. Ook is deze doelgroep goed in beeld, waardoor we naar verwachting goed voorbereid zijn op het nieuwe inburgeringsstelsel dat volgend jaar waarschijnlijk van kracht wordt. Over de gevolgen zullen wij u op de geëigende momenten informeren.

Voor het voortzetten van Impuls Statushouders in 2019 is € 1,2 miljoen nodig. Er is geen extra financiering vanuit het Rijk voor 2019. Daarom wordt om € 0,7 miljoen extra bijdrage gevraagd aan de gemeenten. Daarnaast wordt, net zoals voorgaande jaren, € 0,5 miljoen gefinancierd uit het participatiebudget. De hogere uitstroom van statushouders is in de raming van de bijstand verwerkt.

Wsw

De baten Sw zijn volgens de beschikbare rijksbudgetten met € 0,4 miljoen naar boven bijgesteld.

Na afstemming met de GR Drechtwerk is de meerjarenbegroting detacheringen Sw bij de eerste bestuursrapportage van 2018 bijgesteld. De begroting 2019 is hierop aangepast op basis van de rijkssubsidie begeleid werkers, de verwachte omzet individuele detacheringen Sw en de dekkingsbijdrage aan Drechtwerk. De beschikbare middelen ter dekking van het apparaat zijn met € 0,45 miljoen verlaagd, omdat er binnen de beschikbare baten Sw geen dekking meer te vinden is. Deze verlaging van Sw-middelen leidt tot een hoger tekort bij de GRD/SDD en een lager tekort bij de GR Drechtwerk.

Bij de ontwikkeling van de werkervaringswegen werken we intensief samen met de GR Drechtwerk. De werkervaringsweg is voortgekomen uit de behoefte om meer inzicht te krijgen in de kwaliteiten van klanten, de behoefte om klanten jobready te maken en een grotere groep klanten te verbinden aan betaald werk. Met dit instrumentarium hopen we een groter deel van de publieke waarde te verzilveren door deelname aan de samenleving in werk en participatie van onze klanten.

Minimabeleid

De kosten minimabeleid stijgen in totaal met € 0,1 miljoen.

Minimabeleid

De kosten van kinderopvang dalen met € 30.000. Dit als gevolg van het terugleggen van de uitvoering kinderopvang op grond van sociaal medische indicatie bij de lokale gemeenten.

De in 2018 opgetreden groei in het aantal verstrekkingen persoonlijk minimabudget (PMB) vlakkt in 2019 af, als gevolg van een dalend klantenbestand. We gaan uit van een gelijkblijvend aantal verstrekkingen PMB in 2019.

De kosten van het PMB stijgen niet ten opzichte van 2018. Echter doordat de stijging van de kosten in 2018 werd gedekt uit deels incidentele voordelen, heeft dit een beslag in 2019. De kosten stijgen met 0,2 miljoen.

Vanuit het programma minimabeleid stellen we € 0,1 miljoen beschikbaar voor het bieden van vroegtijdige financiële begeleiding ter voorkoming van (problematische) schulden of escalatie van reeds aanwezige schulden. Het gaat hierbij om een technische wijziging zonder financieel effect voor de gemeenten.

Bewindvoering

De kosten van bewindvoering stijgen met € 0,8 miljoen. Hiervan is € 0,4 miljoen een structurele stijging van beschermingsbewind, die al in de eerste programmaverantwoording 2018 is gemeld. In 2019 stijgen de kosten van bewindvoering nogmaals met een bedrag van € 0,4 miljoen.

Vanuit het programma minimabeleid stellen we € 0,1 miljoen beschikbaar aan de apparaatskosten in het kader van beschermingsbewind eigen beheer. Het gaat hierbij om een technische wijziging zonder financieel effect voor de gemeenten.

Maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten

Op basis van de meicirculaire 2018 stijgt de rijksvergoeding voor maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten met € 0,1 miljoen.

Wmo

Ten aanzien van de huishoudelijke ondersteuning verwachten we voor 2019 een kostenstijging van € 1 miljoen. Deze stijging is vooral het gevolg van de invoering van de nieuwe loonschaal voor huishoudelijke hulpen met ingang van 1 april 2018. Ook is afgesproken dat er per 1 oktober 2018 een algemene loonsverhoging in de cao VVT wordt doorgevoerd van 4%.

In deze begroting is voorsnog geen rekening gehouden met de stijging van het abonnementstarief. Dit omdat ten tijde van het opstellen van de begroting de formele besluitvorming van de wetswijziging voor de invoering van het abonnementstarief nog moet worden genomen. Separaat is een voorstel in routing. De technische verwerking wordt in de eerste bestuursrapportage 2019 verwerkt.

De begroting van de hulpmiddelen is met € 0,1 miljoen verhoogd, als gevolg van de verwachte prijsindexatie 2019.

De begroting voor de collectieve en individuele vervoersvoorzieningen stijgt met € 0,5 miljoen. Deze stijging komt vooral door de sterke toename van het aantal indicaties en het gebruik van de Drechthopper.

De begroting voor Begeleiding en kortdurend verblijf wordt met circa € 2,5 miljoen verhoogd naar € 24,7 miljoen. Dit is conform de Financiële notitie Wmo 2019 op basis van de meicirculaire 2018. Daarnaast is ook rekening gehouden met de mutaties in de septembercirculaire 2018.

Budgetadvies en Schuldbemiddeling

Het budget programmakosten Budgetadvies en schuldbemiddeling is ongewijzigd en begroot op € 120.000. Vanuit dit budget worden diverse uitgaven bekostigd. Deze zijn gericht op de doorontwikkeling van de schuldhelpverlening in de Drechtsteden. Via communicatie besteden we aandacht aan de bekendheid van schuldhelpverlening.

Apparaatskosten

Ten opzichte van de primaire begroting 2019 stijgen de apparaatskosten met € 4,0 miljoen. Deze stijging wordt veroorzaakt door onderstaande punten.

Doorwerking structurele besluiten

In deze begroting zijn voor een bedrag van € 1,1 miljoen de genomen besluiten van de eerste bestuursrapportage 2018 en (structurele) technische wijzigingen verwerkt. De structurele wijzigingen in de eerste bestuursrapportage waren:

- de doorontwikkeling pilot Wanbetalers zorgverzekering
- de uitvoeringskosten Wmo B
- de capaciteitsuitbreiding ten behoeve van de bereikbaarheid telefonie
- de DVO Beschermd wonen
- de uitvoering Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Prijsindexatie

De cao voor gemeenteambtenaren heeft een looptijd tot en met 2018. Voor de indexatie van de loonkosten en materiële budgetten is uitgegaan van de prijsindexatiecijfers van het Centraal Planbureau zoals gepresenteerd in CEP 2018 en de septembercirculaire 2018. Totaal gaat het hierbij om een stijging van de apparaatslasten met € 0,8 miljoen. Deze kosten vallen binnen het berekende bedrag van ruim € 2 miljoen, zoals dat is gepresenteerd in de Perspectiefnota vastgesteld door uw raad in juli 2018.

Overige punten

De overige stijging van € 2,1 miljoen wordt veroorzaakt door:

- de extra activiteiten die we inzetten voor de begeleiding van statushouders (€ 0,4 miljoen), met als doel een snellere inburgering en een hogere uitstroom naar betaald werk. Deze kosten worden gedekt door een hogere bijdrage van de gemeenten voor het project statushouders.
- de inzet op werkervaringswegen (€ 0,6 miljoen). Dit wordt uit het participatiebudget betaald.
- de inzet op het programma 'Werk als beste zorg' (€ 0,1 miljoen). Dit wordt ook uit het participatiebudget betaald.
- het intensiveren van de dienstverlening binnen de Participatiewet op twee onderdelen:
 - intensivering handhaving;
 - vergroten van de kansen op werk voor inwoners van 50 jaar en ouder.
 - Wat het positieve effect van deze intensivering is, is uiteraard nu nog onzeker. Daarom is dit voordeel nog niet verwerkt in deze begroting, maar zal verwerkt worden in volgende rapportages.

PROGRAMMA'S SOCIALE DIENST

WERK & INKOMEN

Wat willen wij bereiken?

	Doelstelling 2019
Bestand	6.271
Ingevulde participatieplekken	630

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij begeleiden inwoners die kunnen werken gelijk naar werk en ondersteunen werkgevers om deze inwoners in dienst te nemen

Er ontstaat krapte op de arbeidsmarkt. Met het aantrekken van de economie neemt het aantal moeilijk vervulbare vacatures toe. Daarbij groeit het aandeel inwoners met een beperking nog steeds omdat deze inwoners niet meer terecht kunnen in onder meer de WSW en de Wajong. Het profiel van inwoners met een uitkering sluit echter niet aan op de vraag van bedrijven. Dit vraagt extra investering van werkgevers, inwoners en de sociale dienst.

We willen zoveel mogelijk mensen plaatsen op tijdelijke of vaste banen. Als dat nodig is met loonkostensubsidie, detachering, scholing 'on-the-job' en/of jobcoaching.

Nu de krapte van het aanbod toeneemt, merken we dat werkgevers - meer dan tijdens de crisis - welwillender zijn om mensen uit de bijstand aan te nemen.

We handhaven op inwoners die wel aan het werk kunnen maar niet willen. Dit doen we onder meer door voortzetting van de niet-willersaanpak.

Wij werken samen waar nodig om inwoners die niet gelijk aan het werk kunnen werkervaring op te laten doen

De mismatch tussen kandidaat en werk is inmiddels zo groot, dat we onderzoeken hoe we de kandidaten beter kunnen laten aansluiten bij het werk. We constateren dat het huidige instrumentarium niet voldoende is om de bestaande klanten werk te bieden. Klanten hebben begeleiding nodig in hun weg naar werk. Daarom werken we aan de werkervaringsweg.

De werkervaringsweg is voortgekomen uit de behoefte om meer inzicht te krijgen in de kwaliteiten van klanten, de behoefte om klanten 'jobready' te maken en een grotere groep klanten te verbinden aan betaald werk. Hiermee hopen we een groter deel van de publieke waarde te verzilveren, door deelname aan de samenleving in werk en participatie door onze klanten.

Bij de ontwikkeling van de werkervaringswegen werken we intensief samen met GR Drechtwerk. Daarnaast werken we met leerwerkbedrijven, zorginstellingen, penitentiaire inrichting en onderwijs. Gezamenlijk benutten we elkaars competenties en expertise om inwoners zo goed mogelijk te begeleiden en werkgevers zo goed mogelijk te ondersteunen. Zo maken we de afstand van inwoners tot de arbeidsmarkt kleiner en maken we ze klaar voor matching op een baan op de arbeidsmarkt.

Wij investeren in maatschappelijke ontwikkeling voor inwoners waarvoor werk op langere termijn geen optie is

Inwoners die niet aan het werk kunnen, ondersteunen we door ze te begeleiden bij hun financiële positie. We vragen bijvoorbeeld miniregelingen en toeslagen voor ze aan, en verwijzen ze door naar andere vormen van zorg. Daarnaast intensiveren we onze aanpak om deze inwoners mee te laten doen aan de maatschappij. Dat doen we door ze met zachte drang te bewegen naar een participatieplek of vrijwilligerswerk. We onderzoeken in 2019 of striktere uitvoering van de tegenprestatie daarbij kan helpen.

Wij versterken lokale samenwerking met professionals

In 2019 zoeken we voor de doelgroep die niet aan het werk komt bewust de samenwerking met wijkteams en maatschappelijke partners op. Door samenwerking op het gebied van Wmo, participatie en lokale voorzieningen willen we de algemene voorzieningen voor deze doelgroep maximaal benutten. Dit moet leiden tot betere arrangementen voor de inwoner. Het project 'Werken als beste zorg' is zo'n samenwerking. Hierin gaan we samen met zorgaanbieders mensen met psychische problematiek aan het werk helpen, in plaats van aan zorgpartijen dagbesteding Wmo te financieren.

Wij ondersteunen nieuwkomers en bereiden ons voor op het nieuwe inburgeringsstelsel

2019 wordt het jaar waarin we ons voorbereiden op het nieuwe inburgeringsstelsel dat in 2020 ingaat. Het einddoel van het nieuwe inburgeringsstelsel is dat de inburgering van nieuwkomers ten dienste staat van het zo snel mogelijke participeren, liefst via betaald werk.

Er wordt een brede intake ingevoerd, die inzicht geeft in de startpositie en ontwikkelmogelijkheden van de inburgeraar. Dit leidt tot een Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP). Hierin wordt de route beschreven voor de inburgeringsverplichting in combinatie met werk, vrijwilligerswerk, studie of stage. Gemeenten krijgen ook de verantwoordelijkheid om inburgeringstrajecten in te kopen, om de drie mogelijke leerroutes voor inburgeraars maximaal te faciliteren. Het nieuwe inburgeringsstelsel borduurt voort op de taak die gemeenten hebben vanuit de Participatiewet. De financiering van het stelsel is nog niet helder, hier probeert de VNG de komende tijd meer duidelijkheid over te krijgen. De kabinetsplannen worden in nauw overleg met de lokale gemeenten uitgewerkt, waarbij het vaststellen van de rol die de GRD/SDD krijgt in het nieuwe inburgeringsstelsel een belangrijk speerpunt is.

De regionale aanpak die statushouders helpt de inburgering te versnellen en uit te stromen naar een betaalde baan of scholing heeft haar meerwaarde bewezen. De resultaten van de aanpak zijn positief: er wordt uitstroom naar werk en scholing gerealiseerd en we hebben de doelgroep goed in beeld. Een belangrijk deel van de aanpak vloeit na 2019 uit in de nieuwe inburgeringstaak die gemeenten krijgen. Om deze reden wordt ervoor gekozen de aanpak in 2019 te continueren. Hiervoor is financiering vanuit de lokale gemeenten noodzakelijk. Zodra hier meer duidelijkheid over is, volgt hiervoor een aantal voorstellen.

We intensiveren dienstverlening voor de doelgroep 50+ en handhaving

Om de inkomensvoorziening van de Participatiewet eerlijk en betaalbaar te houden, is het belangrijk dat bijstand alleen wordt verstrekt aan de inwoners die hier recht op hebben. Handhaving speelt een belangrijke rol om te zorgen dat publiek geld juist wordt besteed en hiermee aan de publieke gerechtigheid van de sociale zekerheid. Onder handhaving vallen alle activiteiten gericht op het voorkomen, bestrijden en beëindigen van situaties waarbij de klant ten onrechte of teveel uitkering ontvangt. In deze brede definitie is handhaving een taak waarbij alle medewerkers van de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) zijn betrokken. In de Wmo is toezicht en handhaving meer gericht op het opsporen en onderzoeken van onrechtmatigheid, ondoelmatigheid of een gebrek aan kwaliteit van de geleverde ondersteuning. De aanpak richt zich net zo hard op het voorkomen van het onterecht verstrekken van bijstand als op controle achteraf. Dit betekent voorlichting en advies aan de klant, maar ook dat expertise van het team handhaving beschikbaar is voor andere medewerkers. Handhaving moet een integraal deel uitmaken van de dienstverlening, waarbij maatwerk het uitgangspunt is.

Publieke gerechtigheid is een groot goed binnen de Participatiewet. Om handhaving te verbeteren is meer aandacht voor de klant nodig. Hiermee kan voorkomen worden dat fraude wordt gepleegd en meer aandacht zorgt voor meer inzicht in de situatie van de klant. Wij verwachten dat met een projectmatige aanpak de besparing, gerekend in beëindigingen van onterecht verstrekte bijstandsuitkeringen, groter zal zijn dan de gevraagde investering.

Daarnaast blijkt dat de doelgroep 50+ onder uitkeringsgerechtigden groot is (3661 klanten bij de SDD). Om deze doelgroep beter van dienst te zijn, is in het bemiddelen naar werk een intensievere aanpak en aandacht noodzakelijk. Op 3 juli 2018 is in de Drechttraad de motie 'Kans op een baan' aangenomen. In de motie werd expliciet opgeroepen om rekening te houden met 50 plussers. Hierover is eveneens gesproken met de Cliëntenraad Regio Drechtsteden en de Stichting Werkpluservaring (voorheen 50+ Drechtsteden).

Doel van de intensivering is een daling van het bijstandbestand. Hiermee creëren we meer sociale rechtvaardigheid (in geval van handhaving) en verzilveren we een grotere publieke waarde. De veronderstelling is dat de doelgroep 50+ (ruim de helft van het bestand) een groter werkpotentieel heeft dan nu wordt benut. Door een lagere caseload kan meer aandacht aan de klanten worden geboden. Dit is van belang voor inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, maar ook voor een betere handhaving is het van belang om de klant beter te kennen. Omdat we met deze aanpak experimenteren kunnen we nog geen goede schatting maken van de opbrengst van dit project.

De doelstelling is dat per 31 december 2020 100 extra klanten duurzaam zijn uitgestroomd, daarmee is de bruto opbrengst een daling van de uitgaven op de bijstandsuitkeringen € 1,5 miljoen. Bruto omdat rekening moet worden gehouden met het feit dat we gebruik maken van de vangnetregeling. Dit betekent dat de besparing op de lasten door uitstroom niet 1-op-1 kan worden gezien als vermindering van het tekort alsook het financieel effect voor de gemeenten. Een en ander is afhankelijk van de hoogte van het tekort in een specifieke gemeente. De maatschappelijke opbrengst blijft uiteraard wel van toepassing.

Voor 2019 is de doelstelling een uitstroom van 40 mensen. Dit levert een bruto financieel effect van € 600.000 aan lagere bijstandslasten op in 2019. De doelgroep 50+ heeft gemiddeld een half jaar of meer nodig om werkfit te worden voor de arbeidsmarkt. Daarmee verwachten we dat de effecten in het 2e half jaar van 2019 dus zichtbaar zijn met een uitstroom van 40 mensen uit de bijstand. Een en ander is wel afhankelijk van het tijdig kunnen aantrekken van adequaat personeel voor dit project. Omdat we experimenteren verwachten we de in 2 jaar een groeiende effectiviteit te kunnen laten zien. In de P&C cyclus rapporteren we over de effecten van deze intensiveringen. In deze begroting is bij de baten de bruto opbrengst opgenomen en een risico in de risicoparagraaf voor als mensen later uitstromen en er daarmee een lagere opbrengst is.

Prioriteiten 2019

Voor 2019 gelden in de Drechtsteden de volgende prioriteiten:

1. Bijdragen aan gezonde en weerbare inwoners, door zoveel mogelijk mensen zoveel mogelijk te laten werken.
2. Voor wie (nog) niet kan werken is meedoen naar vermogen (participatie) aan de orde. We ondersteunen inwoners (waar dat nodig is) om zoveel mogelijk zelfredzaam te worden.
3. Voor de beste oplossing voor de inwoner ontwikkelen we een integrale kijk op de inwoner en zoeken we waar nodig de samenhang op het terrein van participatie, ondersteuning en begeleiding.
4. We voeren taken en ambities uit binnen het beschikbare participatiebudget.
5. We bereiden ons voor op de aanpassing in de wetgeving ten aanzien van loondispensatie.
6. We bereiden ons voor op het nieuwe inburgeringsstelsel dat in 2020 ingaat en zetten de aanpak gericht op statushouders voort in 2019.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

Programma		Primaire begroting			Actualisatie begroting			Afwijking		
		2019			2019			Actualisatie -/- Primair		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Werk & Inkomen	Participatie	8.949	12.899	3.950	7.651	12.414	4.763	-1.298	-485	813
	Impuls Statushouders	0	0	0	400	680	280	400	680	280
	WSW	29.142	30.553	1.411	29.578	30.544	966	436	-9	-445
	Inkomensondersteuning	102.190	102.190	0	100.910	100.910	0	-1.280	-1.280	0
Totaal		140.281	145.642	5.361	138.539	144.548	6.009	-1.742	-1.094	648

De baten participatie zijn opgebouwd uit de Algemene uitkering Wwb klassiek, Individuele studietoelage en de integratie-uitkering Participatie.
Het saldo van baten en lasten (€ 6 miljoen) wordt veroorzaakt doordat de apparaatslasten worden verantwoord op een afzonderlijk taakveld. Dit als gevolg van de BBV.

In onderstaand overzicht maken we de afzonderlijke bedragen inzichtelijk.

Participatie

Bedragen x € 1.000

	Gebundeld Participatiebudget	Primaire begroting		Actualisatie begroting		Totaal mutatie	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
A.	Participatie	8.873	10.557	7.646	10.792	-1.227	235
B.	Opbrengsten uit individuele detacheringen	0	1.920	0	1.200	0	-720
C.	Individuele studietoelage	76	422	5	422	-71	0
D.	Impuls Statushouders (apparaat)	450	0	543	0	93	0
	(apparaat)	3.500	0	4.220	0	720	0
	Totaal Participatie	12.899	12.899	12.414	12.414	-485	-485
E.	Wsw	25.227	28.226	26.445	28.653	1.218	427
F.	Opbrengsten uit detacheringen SW	55	2.327	65	1.891	10	-436
G.	Dekkingsbijdrage Drechtwerk	2.182	0	1.933	0	-249	0
H.	Sw individuele detachering en begeleid werken	1.678	0	1.135	0	-543	0
	(apparaat)	1.411	0	966	0	-445	0
	Totaal Wsw	30.553	30.553	30.544	30.544	-9	-9
	Totaal Gebundeld Participatiebudget	43.452	43.452	42.958	42.958	-494	-494

A. Participatie

Het budget Participatie (€ 10,8 miljoen), dat wordt bijgedragen door de gemeenten, is met € 0,2 miljoen verhoogd ten opzichte van de primaire begroting. Dit is conform meicirculaire 2018. Vanaf 2019 is het klassieke deel van het participatiebudget overgeheveld naar de algemene uitkering. Dit betreft een bedrag van € 8,3 miljoen.

Het participatiebudget wordt volledig benut.

B. Opbrengsten uit individuele detacheringen Participatiewet

De inleenvergoedingen op detacheringen worden begroot op € 1,2 miljoen. De baten zijn met € 0,7 miljoen neerwaarts bijgesteld. Daar staat tegenover dat ook de lasten detachering zijn verlaagd met 0,7 miljoen.

De verwachting is dat eind 2018 de BV BaanBrekend Detacheren is opgericht ten behoeve van detachering van deelnemers Participatiewet en Sw. Er komt steeds meer zicht op de kosten en omzet. Het financiële effect van BaanBrekend Detacheren zal bij de eerste programmaverantwoording worden verwerkt.

C. Individuele studietoeslag

Deze toeslag is voor studenten met een beperking. Als zij door hun beperking niet of moeilijk een baan naast hun studie kunnen hebben, kunnen ze een beroep doen op de gemeente voor een studietoeslag. Omdat er nauwelijks gebruik wordt gemaakt van de regeling, zijn de begrote lasten neerwaarts bijgesteld.

D. Impuls Statushouders

Een deel van de kosten van het project Impuls Statushouders (€ 0,5 miljoen) wordt gedekt uit het participatiebudget.

E. Wsw

Conform de beschikbare rijksbudgetten zijn de baten Sw € 0,4 miljoen naar boven bijgesteld.

F. Opbrengsten uit detacheringen Sw

De omzet uit detacheringen staat onder druk. We verwachten dat de opbrengsten circa € 0,4 miljoen lager uitvallen.

G. Dekkingsbijdrage Drechtwerk

De dekkingsbijdrage die betaald wordt aan Drechtwerk is met € 0,3 miljoen neerwaarts bijgesteld. Dit is in verband met de bijstelling van de totale begroting GRD/SDD en Drechtwerk ten behoeve van de detacheringen Sw.

H. Sw individuele detacheringen en begeleid werken

Onderdeel van de begroting detacheringen Sw zijn de werkgerelateerde kosten voor individuele detacheringen, zoals vervoerskosten, werkschoenen en dergelijke. Dit is in de begroting meegenomen. De neerwaartse bijstelling van € 0,5 miljoen betreft voornamelijk de kosten loonkostensubsidie begeleid werken.

Een en ander is het gevolg van afstemming met Drechtwerk, waarbij de begroting detacheringen Sw 2018 is bijgesteld. Dit loopt door naar 2019 en verder.

Apparaat

Er wordt € 5,2 miljoen aan apparaatslasten gefinancierd uit Participatie en Sw.

Impuls Statushouders

Voor het voortzetten van het project Impuls Statushouders in 2019 is € 1,2 miljoen nodig. Hiervoor wordt € 0,7 miljoen dekking gevraagd aan de gemeenten. Daarnaast wordt € 0,5 miljoen gefinancierd uit het Participatiebudget.

Inkomensondersteuning

Het totale verwachte tekort bij Inkomensondersteuning bedraagt € 4,2 miljoen. De te verwachten vangnetuitkering bedraagt € 2,9 miljoen. Dit resulteert in een nadelig financieel effect van € 1,4 miljoen. Het financiële effect neemt daarmee af met € 4,4 miljoen.

Onderstaande tabel geeft een verklaring van de afname ten opzichte van de primaire begroting 2019.

Bedragen x € 1.000

Inkomensondersteuning		Lasten	Baten
Primaire Begroting 2019		102.190	102.190
A.	Bijstelling klantenaantallen Bijstand	-3.804	
B.	Hogere gemiddelde prijs uitkering	1.226	
C.	Toenemende aantallen LKS	565	
D.	Budgetbijstelling Rijksvergoeding BUIG		2.691
E.	Overige mutaties	146	-185
Actualisatie Begroting 2019		100.323	104.696
Saldo tekort / financieel effect gemeenten			-4.373

A. Bijstelling klantaantallen Bijstand

Op basis van de huidige inzichten zorgt de aanpassing van het aantal klanten per 1 januari 2019 en einde 2019 voor een daling van de lasten van de bijstand van € 3,8 miljoen. Deze daling wordt veroorzaakt door een lagere beginstand en een verwachte daling door de aantrekkende economie en arbeidsmarkt. De intensivering dienstverlening participatiewet draagt hier ook aan bij.

B. Hogere gemiddelde prijs uitkering

Naar de huidige inzichten heeft de gemiddelde prijsstijging van de uitkeringen een effect van € 1,2 miljoen (nadelig).

C. Toenemende aantallen LKS

Door het meer kunnen plaatsen van klanten met LKS bij werkgevers zijn er hogere lasten à € 0,6 miljoen.

D. Budgetbijstelling Rijksvergoeding BUIG

Op basis van de voorlopige BUIG-budgetten zijn er hogere baten, € 3,2 miljoen, opgenomen. Deze hogere baten zijn het gevolg van beleidseffecten (o.a. invoering Participatiewet en afbouw ww-duur), loon- en prijsbijstelling en de aanbeveling van ROB met betrekking tot de financiering statushouders. Voor wat betreft de financiering statushouders, de systematiek is niet aangepast, zodat dit een eenmalig (positief) gevolg heeft voor de raming 2019. Daarnaast is er op basis van het nu geprognosticeerde tekort een verlaging van de vangnetuitkering met € 0,5 miljoen. Per saldo een stijging van € 2,7 miljoen.

E. Overige mutaties

De lasten laten een stijging zien van € 0,1 miljoen als gevolg van stijgende klantaantallen IOAW, IOAZ en BBZ. De debiteuren laten een daling zien van € 0,2 miljoen.

Saldotekort / financieel effect gemeenten

Het nu berekende tekort van € 1,4 miljoen zal hoger uitvallen als de voorspelde daling van het aantal klanten zich niet voordoet, en de aanvraag vangnetregeling 2018 niet wordt toegekend. Het zal lager zijn als inkomsten vanuit het macrobudget naar boven worden bijgesteld.

Gezien de onzekerheden zijn hiervoor onderstaande indicatieve kansen en risico's opgenomen in de risicokaart:

- De kans bestaat dat in 2019 het aantal uitkeringen hoger of lager zijn dan begroot. Uitgaande van een beginstand van 6.550 en een verder gelijkblijvend verloop is er een risico van € 0,7 miljoen.
- Voor 2019 is de doelstelling een uitstroom van 40 mensen door de intensivering dienstverlening Participatiewet. Dat heeft een bruto financieel effect van € 600.000 op jaarbasis aan lagere bijstandslasten. Mocht de doelgroep meer tijd nodig hebben om werkfit te worden en dus later uitstromen heeft dit een gevolg voor het financieel effect.
- Op basis van het geprognosticeerde resultaat 2018 wordt voor het jaar 2018 een verzoek gedaan tot een uitkering van € 2,9 miljoen in het kader van de vangnetregeling. Of het zal leiden tot een werkelijke uitkering en hoe hoog deze zal zijn, is op zijn vroegst bekend in het vierde kwartaal van 2018. Dit is dan ook als risico opgenomen.
- ROB heeft een aanbeveling gedaan om niet conjuncturele, niet beïnvloedbare en externe effecten structureel in de raming mee te nemen. Zoals bijvoorbeeld het budget voor de instroom statushouders. In de berekening (incl. meerjarig) is hier nu al rekening mee gehouden. Het gaat hier om een bedrag van jaarlijks € 2,0 miljoen. Dit is als risico opgenomen.
- Een tweede aanbeveling van ROB is om als er sprake is van een collectieve overschrijding op basis van een nacalculatie het macrobudget te corrigeren. Voor 2019 is er een geprognosticeerd tekort van € 1,5 miljoen. Dit wordt gezien als kans.

Daarnaast heeft het volgende ook nog invloed op de hoogte van het tekort:

- De opvolging van de aanbevelingen die ROB heeft gedaan aan de staatssecretaris SZW.
- Een aanpassing van het macrobudget 2019 als gevolg van de landelijke ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden in 2019.
- De grootte van de taakstelling en de huisvesting van statushouders.

Reserve inkomensondersteuning

De reserve inkomensondersteuning is momenteel leeg, zodat daar geen dekkingsmogelijkheden zijn om fluctuaties op te vangen.

Vangnetregeling

Op basis van de nu bekende informatie sluiten drie Drechtstedengemeenten 2018 af met een tekort van meer dan 5% op het budget voor uitkeringen op grond van de Participatiewet. Voor deze gemeenten zullen dan bij gelijkblijvende uitkomsten aanvragen worden gedaan voor een aanvullend budget (totaal € 2,9 miljoen). Mochten deze aanvragen worden goedgekeurd, dan kan dit leiden tot extra baten in 2019 of 2020. Er is een redelijke mate van zekerheid van ontvangst van de aanvullende budgetten. Doch zekerheidshalve is het bedrag opgenomen in de risicoparagraaf als risico.

MINIMABELEID

Wat willen wij bereiken?

Doel minimabeleid
Een maatschappelijk aanvaardbaar bestaansniveau garanderen, zodat de weg naar werk of participatie niet belemmerd wordt.

In de visie van de Drechtsteden is werk de beste remedie tegen armoede. Het doel van ons minimabeleid is een maatschappelijk aanvaardbaar bestaansniveau garanderen, dat de weg naar werk of participatie niet belemmert. Daarom hebben we het beleid activerend ingericht, met de focus op werken voor wie dat kan. Het gaat uit van de zelfstandigheid van de burger en draagt daaraan bij. Zolang werk niet aan de orde is, belonen we (maatschappelijk) actief zijn. Het voorkomen van sociale uitsluiting is van belang, met name voor kinderen die in armoede opgroeien.

	Doelstelling 2019
SMS Kinderfonds, aantal kinderen basisschool + middelbare school = totaal	3.143 + 2.482 = 5.625
Collectieve zorgverzekering voor minima, aantal betalende verzekerden (exclusief meeverzekerden)**	10.277
Persoonlijk Minima Budget (PMB) aantal verstrekkingen	5.000
Stichting Urgente Noden, aantal toegekende aanvragen	250 – 315

Wat gaan wij daarvoor doen?

Prioriteiten 2019

Naar aanleiding van de evaluatie minimabeleid 2016 zijn met ingang van 1 januari 2018 enkele beleidswijzigingen doorgevoerd in het minimabeleid. De inkomensgrens van het SMS Kinderfonds is verruimd naar maximaal 140% van het sociaal minimum. De doelgroep van het PMB zou moeten worden beperkt door een verlenging van de referteperiode naar 12 maanden. Ook is het te verstrekken PMB-bedrag verlaagd van 40% naar 35% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

De kosten bijzondere bijstand zijn de afgelopen jaren fors gestegen en deze stijging zet zich naar verwachting door in 2019. Dit is grotendeels het gevolg van niet beïnvloedbare kosten zoals bewindvoering. Waar de afgelopen jaren actief werd ingezet op het vergroten van het bereik van minimaregelingen en het SMS Kinderfonds, wordt momenteel onderzocht welke beleidswijzigingen tot kostenreductie kunnen leiden. In 2019 gaan we met de Drechtraad in gesprek over de financiële ontwikkelingen in het regionaal minimabeleid in relatie tot de herijking van het beleid. Naar verwachting leidt dit in de loop van 2019 tot nieuwe beleidsvoorstellen op het minimabeleid.

Minimabeleid

Persoonlijk minimabudget (PMB)

Op basis van de verwachte afname van het aantal bijstandsklanten in 2019, is de verwachting dat het aantal verstrekkingen PMB gelijk blijft ten opzichte van de begroting 2018 (5.000).

SMS Kinderfonds

Het gebruik van het SMS Kinderfonds blijft naar verwachting gelijk in 2019. De prognose is dat er 5.625 kinderen worden ondersteund, waarvan 3.143 kinderen op het basis onderwijs en 2.482 kinderen op de voortgezet onderwijs.

Steunpunt Urgente Noden (SUN) in de Drechtsteden

In de actualisatie begroting 2019 is € 55.000 subsidie opgenomen voor de exploitatie van de Stichting Urgente Noden in de Drechtsteden. Naar verwachting worden er in 2019 tussen de 250 en 315 aanvragen voor urgente nood afgehandeld.

Kinderopvang en Sociaal Medische Indicatie (SMI)

Net als in eerdere jaren is er in 2018 weinig beroep gedaan op de vergoedingsregeling voor de eigen bijdrage voor kinderopvang. Dit strookt met landelijke gegevens die uitwijzen dat er een dalend gebruik van kinderopvang is onder gezinnen met een laag inkomen. De verwachting is dat ook in 2019 weinig gebruik wordt gemaakt van de vergoedingsregeling.

Aan de colleges en lokale gemeenteraden van de Drechtsteden wordt voorgelegd om de verantwoordelijkheid voor de toekenning van de vergoeding kinderopvang op grond van sociaal medische indicatie per 1 januari 2019 terug te leggen bij de lokale gemeenten. Het Drechtstedenbestuur heeft hier in juni 2018 mee ingestemd.

Als gevolg hiervan wordt het hiervoor begrote bedrag van €30.000 per 01-01-2019 niet meer opgenomen in de begroting van de Sociale Dienst Drechtsteden. In plaats daarvan blijft dit geld lokaal beschikbaar bij de Drechtstedengemeenten voor de uitvoering van de sociaal-medische indicaties kinderopvang.

Bewindvoering

De afgelopen jaren is er sprake van een toenemend beroep op beschermingsbewind. Deze groei gaat gepaard met stijgende uitgaven voor gemeenten en is een typisch geval van een open eindregeling waar niet of nauwelijks invloed op kan worden uitgeoefend. De uitvoering van het bewind, het zicht op het verloop, de kwaliteit en de controle hiervan liggen bij de bewindvoerders en de rechtbank.

Het Rijk werkt inmiddels aan nieuwe wetgeving om gemeenten adviesrecht te geven. Het streven is dat hiermee meer invloed kan worden uitgeoefend op de stijgende uitgaven bijzondere bijstand. Daarnaast wordt gestart met beschermingsbewind in eigen beheer, om meer zicht en grip te krijgen op de uitvoering en kwaliteit van beschermingsbewind en de uitgaven vanuit de bijzondere bijstand. Gezien de forse stijgingen gaan we nog wel uit van een groei in 2019 van 20% op de bijgestelde begroting 2018. Dit resulteert in een toename in de uitgaven van € 0,4 miljoen.

Maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten & collectieve zorgverzekering minima

De bijzondere bijstand voor chronisch zieken en gehandicapten is na de eerste aanlooperperiode inmiddels beter bekend bij inwoners. Hiervan verwachten we dat de stijgende lijn in het aantal verstrekkingen in 2019 verder zal doorzetten.

Als gevolg van gewijzigde aanbestedingswetgeving is de collectieve zorgverzekering minima per 2019 aanbestedingsplichtig. Zodoende is de opdracht in het tweede kwartaal 2018 aanbesteed, waarbij VGZ de opdracht gegund heeft gekregen. Per 2019 zijn zij de enige aanbieder van de collectieve zorgverzekering voor minima in de Drechtsteden.

In 2018 zitten er nog circa 1.700 collectief verzekerden bij CZ. Deze zullen eind 2018 moeten overstappen naar VGZ, als zij gebruik willen blijven maken van de collectieve zorgverzekering. De verwachting is dat dit ook zal gebeuren en dat het gebruik op de collectieve zorgverzekering conform afgelopen jaren een stijging laat zien. Geprognosticeerd wordt een groei van 10%, resulterende in 10.277 betalende verzekerden.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

Programma		Primaire begroting			Actualisatie begroting			Afwijking		
		2019			2019			Actualisatie -/- Primair		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Minimabeleid	Minimabeleid	6.082	6.364	282	6.121	6.499	378	39	135	96
	Bewindvoering	2.370	2.370	0	3.015	3.155	140	645	785	140
	Maatwerkvoorziening Inkomenssteun CZG	1.883	1.883	0	2.005	2.005	0	122	122	0
Totaal		10.335	10.617	282	11.141	11.659	518	806	1.042	236

Minimabeleid

De kosten minimabeleid stijgen in totaal met € 0,1 miljoen.

Minimabeleid

De kosten van kinderopvang dalen met € 30.000. Dit als gevolg van het terugleggen van de uitvoering kinderopvang op grond van sociaal medische indicatie bij de lokale gemeenten.

De in 2018 opgetreden groei in het aantal verstrekkingen PMB vlakt in 2019 af, als gevolg van een dalend klantenbestand. We gaan uit van een gelijkblijvend aantal verstrekkingen PMB in 2019. De kosten van het PMB stijgen niet ten opzichte van 2018, echter doordat deze kosten in 2018 werden gedekt uit deels incidentele voordelen, heeft dit in 2019 een beslag van € 0,2 miljoen.

De kosten van de algemene voorzieningen en de individuele uitgaven blijven gelijk aan de primaire begroting 2019. Hierbij houden we rekening met een groei op de collectieve zorgverzekering van 10% en de daling van deze kosten in 2018.

Vanuit het programma minimabeleid stellen we € 0,1 miljoen beschikbaar voor het bieden van vroegtijdige financiële begeleiding ter voorkoming van (problematische) schulden of escalatie van reeds aanwezige schulden. Het gaat hierbij om een technische wijziging zonder financieel effect voor de gemeenten.

Bewindvoering

De kosten van bewindvoering stijgen met € 0,8 miljoen.

Hiervan is € 0,4 miljoen een structurele wijziging vanuit de eerste programmaverantwoording 2018.

De kosten van bewindvoering stijgen in 2019 met € 0,4 miljoen. Voor bewindvoering zijn we uitgegaan van een groei van 20% ten opzichte van de geprognosticeerde cijfers 2018. Naar verwachting komt de groei in 2018 uit op 20%. In 2019 verwachten we de eerste resultaten van bewindvoering in eigen beheer te behalen.

Vanuit het programma minimabeleid stellen we € 0,1 miljoen beschikbaar aan de apparaatskosten in het kader van beschermingsbewind eigen beheer. Het gaat hierbij om een technische wijziging zonder financieel effect voor de gemeenten.

Maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten

Jaarlijks wordt de Financiële Notitie WMO opgesteld. Hierin zijn de jaarlijks beschikbare rijksmiddelen toegedeeld aan de diverse taken. Deze middelen vormen het financiële kader voor de bestedingen. Daarom zijn de baten gelijk aan de lasten.

Op basis van de meicirculaire 2018 stijgt de rijksvergoeding voor maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten met € 0,1 miljoen.

WMO

Wat willen wij bereiken?

De doelstellingen voor de uitvoering van de Wmo in 2019 worden ontleend aan het samen met de gemeenten op te stellen Beleidsplan Sociaal Domein. Zolang dit beleidsplan nog niet door de raden (incl. de Drechtraad) is vastgesteld, worden de doelen nog ontleend aan het vigerende Wmo Beleidsplan Drechtsteden 2015-2018.

Doelen Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
De inwoners van de Drechtsteden hebben toegang tot betaalbare, houdbare, oplossingsgerichte en toegankelijke ondersteuning.
We helpen inwoners met een ondersteuningsvraag zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig, waarbij zij zoveel mogelijk de eigen regie houden.
Inwoners die gebruikmaken van maatwerkvoorzieningen beoordelen deze positief.
Taken en ambities worden uitgevoerd binnen het beschikbare Wmo-budget.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Uitvoering Wmo-voorzieningen

In 2019 bieden we de volgende maatwerkvoorzieningen aan:

- huishoudelijke ondersteuning
- vervoer (individueel en collectief)
- woningaanpassingen
- rolstoelen
- individuele begeleiding
- dagbesteding
- kortdurend verblijf

De 'nieuwe' maatwerkvoorzieningen individuele begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf maken sinds de decentralisatie AWBZ (2015) onderdeel uit van de Wmo 2015. Dit in tegenstelling tot de overige, 'oude' voorzieningen, die sinds 2007 tot de Wmo behoren.

Dienstverlening aan de centrumgemeente Dordrecht

Ook in 2019 voert de GRD in opdracht van centrumgemeente Dordrecht een aantal taken uit ten aanzien van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Het gaat hierbij om de toegang en indicatiestelling, inkoop en contractbeheer, afhandeling van klachten en bezwaar, contacten onderhouden met de partners op cliëntniveau en met hen verdere uitvoeringsafspraken (voor toegang

en indicatie) maken en tot slot de administratieve taken rondom declareren en betalen van de aanbieders. Aangezien de uitvoering bij de GRD ligt, maar de beslissingsbevoegdheden over de programmagelden bij de gemeente Dordrecht blijven, zijn de programmakosten niet in de begroting van de GRD opgenomen.

Leidend in 2019: noodzaak tot budgettaire beheersing

Het aantal inwoners met een indicatie voor individuele begeleiding en dagbesteding neemt sinds 2016 gestaag toe. Op deze voorzieningen valt bovendien een verzwaring van de ondersteuningsvraag te constateren, waarmee de kosten per verstrekte voorziening toenemen. In 2018 is een aantal beheersmaatregelen genomen om de groei af te remmen en de kosten per voorziening in te perken. De verwachting is echter dat, met toenemende vergrijzing en extramuralisering ('langer thuis'), de vraag naar deze vormen van ondersteuning de komende jaren blijft groeien. Hetzelfde geldt voor de oude voorzieningen, en dan met name voor huishoudelijke ondersteuning. Hier lijkt de dalende trend sinds 2013 (met de introductie van resultaatfinanciering en verhoging van de eigen bijdragen op huishoudelijk ondersteuning) medio 2018 definitief omgebogen.

Hier komt bij dat het kabinet voornemens is per 1 januari 2019 een abonnementstarief in te voeren in de Wmo. Het abonnementstarief heeft betrekking op het maximeren van de eigen bijdrage voor Wmo-gebruikers. Het kabinet heeft besloten de huidige systematiek van de berekening van eigen bijdrage naar gebruik, inkomen, vermogen en huishoudsamenstelling los laten. Dit ten gunste van het invoeren van een vast, uniform periodetarief van maximaal €17,50 per vier weken voor alle onderscheiden groepen.

De wettelijke basis voor de invoering van het abonnementstarief is nog in ontwikkeling. Het abonnementstarief gaat waarschijnlijk gelden voor alle maatwerkvoorzieningen, met uitzondering van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, rolstoelen en (incidenteel) personenvervoer. Ook zullen waarschijnlijk huishoudens die ook een Wlz-voorziening afnemen worden vrijgesteld van het abonnementstarief, evenals de groep niet-AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens (tarief blijft €0).

Met de landelijke invoering van het abonnementstarief Wmo wordt een forse groei verwacht op voorzieningen die in het verleden voor de hogere inkomensgroepen in de Drechtsteden relatief hoge eigen bijdragen kenden. Denk hierbij aan huishoudelijke ondersteuning, woningaanpassingen en scootmobielen. Voor huishoudelijke ondersteuning geldt bovendien dat de uitgaven extra zullen stijgen als gevolg van de cao VVT, die april 2018 is ingegaan. De komende jaren groeien de huishoudelijke hulpen geleidelijk in hun hogere schaal, met een kostprijsopdrijvend effect voor de voorziening als gevolg.

Het Rijk compenseert gemeenten slecht deels voor de derving van inkomsten (door lagere eigen bijdragen) en verhoging van de uitgaven (kostprijs huishoudelijke ondersteuning, toename vraag als gevolg van het abonnementstarief en groei als gevolg van 'langer thuis'). Samen met dreigende tekorten elders in het sociaal domein, vraagt 2019 op het gebied van de Wmo om strikte budgettaire beheersing. Doorontwikkeling van het instrumentarium wordt nadrukkelijk afgewogen aan haar financiële effecten en afgemeten aan de bredere, domeinoverstijgende, maatschappelijke opbrengst van de voorgestelde aanpassingen.

Versterking apparaat

De verwachte groei in het aantal voorzieningen en verzwaring van de ondersteuningsvraag heeft ook impact op de formatie. In eerste instantie geldt dit ten aanzien van de nieuwe voorzieningen. Begin 2016 is de formatieberekening voor de uitvoering van de nieuwe voorzieningen binnen de Wmo afgestemd op de cijfers die voortkwamen uit de AWBZ. In 2018 is gebleken dat de taken met de huidige formatie niet meer goed uitvoerbaar waren, vanwege:

- de forse toename op de nieuwe Wmo-voorzieningen, zowel bij individuele begeleiding als bij dagbesteding;
- de kortere indicatieduur binnen de Wmo dan binnen de AWBZ (vanuit de andere wettelijke opgave en vanwege grotere sturingsbehoefte, mede doelmatigheidsoogpunt), waardoor klanten vaker worden gesproken/geherindiceerd dan in het kader van de AWBZ;
- het leidende uitgangspunt 'zo lang mogelijk thuis' binnen de decentralisaties zorgt voor daadwerkelijke verzwaring van de doelgroep en navenante toename van de afhandelingsijd van het onderzoek.

De acties die, met het oog op de groei in 2018 zijn gedaan, zijn: investeren in het verder digitaliseren en efficiënter inrichten van de werkprocessen (besparing van circa 1fte) en een uitbreiding van de

formatie met 2 fte. Deze wijziging is al bij de eerste programmaverantwoording 2018 aangekondigd en goedgekeurd.

Bovenstaande staat los van de effecten van de invoering van het abonnementstarief Wmo, waarvan de formatieve effecten vooral op de uitvoering van de eerder genoemde (oude) voorzieningen worden verwacht. Of en in welke mate dit effect optreedt, kan op dit moment nog niet worden becijferd. Het is echter een reëel risico dat ook de formatie van de afdeling die de aanvragen van de oude voorzieningen afhandelt in 2019 onder druk komt te staan.

Prioriteiten 2019

<i>Inperken uitgaven individuele begeleiding</i> Medio 2018 hebben we een aantal maatregelen ingevoerd om – binnen het staande model – de uitgaven op individuele begeleiding in te perken. Zo is de instroom op de duurste variant van individuele begeleiding stilgezet, zijn pilots gestart om uit de andere varianten kandidaten sneller te doen uitstromen dan wel doorstromen naar een lichtere vorm van ondersteuning en is meer sturing ingevoerd op contract- en klantniveau. In 2019 volgen we kritisch of deze acties voldoende effect sorteren of dat er meer ingrijpende wijzigingen in het model nodig zijn.
<i>Transformatie Huishoudelijke Ondersteuning</i> Naast het kostprijsverhogende effect van de cao VVT en de stijging van de vraag naar huishoudelijke ondersteuning als gevolg van het abonnementstarief is er een verdere aanleiding om het huidige systeem tegen het licht te houden. Aanbieders hebben namelijk aangegeven dat de doelgroep als gevolg van 'langer thuis' zwaarder begint te worden, en dat zij behoefte hebben aan meer (financiële) ruimte voor maatwerk dan binnen de huidige aanpak geboden kan worden. Om aan al deze uitdagingen tegemoet te komen, is medio 2018 samen met de aanbieders besloten om de huishoudelijke ondersteuning door te lichten en – indien nodig – te herzien. Dit in het kader van de bestuurlijke aanbesteding. Deze actie moet uiteindelijk medio 2019 ofwel resulteren in een nieuw model voor huishoudelijke ondersteuning, ofwel in een meer op de toekomst afgestemde (=hogere) tariefstelling (indien het huidige model gehandhaafd kan blijven). Een besparing ten opzichte van de uitgaven 2018 zal gezien de stijgende kostprijzen en vraag niet kunnen worden gerealiseerd. Uiteindelijk gaat het erom de dienstverlening te optimaliseren en de groei in de uitgaven zo veel mogelijk te beperken.
<i>Doorontwikkeling Drechthopper</i> De effecten van de vergrijzing en het langer thuis wonen van mensen zijn ook zichtbaar in de vraag naar vervoer. Al in het eerste kwartaal van 2018 gebruikten 25% meer mensen de Drechthopper. Hier speelt ook de kwaliteitsverbetering en verhoogde klanttevredenheid een rol. Naar verwachting zet deze toename zich dan ook voort in 2019. Behalve het voorzien in de stijgende vervoersvraag van de Wmo-doelgroep, is 2019 het jaar waarin Stroomlijn nieuwe vervoersmodaliteiten gaat opnemen in haar aanbod. In 2018 is ge-pilot met kleine elektrische voertuigen voor korte afstanden in de wijk, de zogeheten Wijkhopper. Het inzetten van de Wijkhopper optimaliseert de dienstverlening aan de reiziger door een snellere voorrij- en aankomsttijd. Op termijn zal de Wijkhopper als alternatief van de taxibus tot lagere lasten op het programma Vervoer leiden. 2019 markeert voorsnog de start van de inzet van de Wijkhopper in een deel van de Drechtsteden. Waar mogelijk wordt samengewerkt met de nieuwe OV-concessiehouder Qbuzz en Stichting E-Wheels. Er wordt toegewerkt naar een businesscase, op basis waarvan de Wijkhopper kan worden uitgerold over de hele regio.
<i>Versterken mantelzorgondersteuning</i> Medio 2018 heeft het kabinet het programma Langer Thuis gepresenteerd. Een van de actielijnen binnen het programma betreft het versterken van de zorg voor vrijwilligers en mantelzorgers, door het verbeteren van de respijtzorg. Hoewel mantelzorgondersteuning in de Drechtsteden primair een taak is van de individuele gemeenten (die in aanpak van elkaar verschillen), is door de adviesraad verzocht om in het kader van verbetering van de respijtzorg de toegang tot de maatwerkvoorziening kortdurend verblijf te verruimen. De uitdaging om de respijtzorg in de Drechtsteden te versterken (en eventueel de toegang tot de maatwerkvoorziening te verruimen) wordt samen met de gemeenten (en waar mogelijk zorgverzekeraars en zorgkantoor) opgepakt. Dit aangezien hier – zowel wettelijk als op grond van de Drechtstedelijke afspraken – een gezamenlijke verantwoordelijkheid ligt.
<i>Samenwerking gemeenten in de vorm van pilots</i> Een mogelijke besparingsoptie binnen het sociaal domein ligt in nauwere afstemmingen tussen maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen. Mits deze laatste tegen lagere kosten in

dezelfde behoefte kunnen voorzien. De GRD/SDD zoekt hiervoor de samenwerking met individuele gemeenten in de vorm van (deels nog te ontwikkelen) pilots. Een van de pilots, in aanzet al opgestart met de gemeente Dordrecht en twee zorgaanbieders, betreft een onderzoek naar de mogelijkheid om de ouderenzorg binnen een bepaalde wijk integraal vorm te geven en populatiegebonden te financieren.

Wat gaat het kosten? (bedragen x € 1.000)

Programma		Primaire begroting			Actualisatie begroting			Afwijking		
		2019			2019			Actualisatie -/- Primair		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Wmo										
	Huishoudelijke ondersteuning	16.730	16.730	0	17.730	17.730	0	1.000	1.000	0
	Huishoudelijke Hulp Toelage	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Hulpmiddelen	3.420	3.420	0	3.475	3.475	0	55	55	0
	Vervoer	6.744	6.744	0	7.251	7.251	0	507	507	0
	Begeleiding en kortdurend verblijf	22.171	22.171	0	24.703	24.703	0	2.532	2.532	0
Totaal		49.065	49.065	0	53.159	53.159	0	4.094	4.094	0

Huishoudelijke ondersteuning

We verwachten voor 2019 dat de kosten van de huishoudelijke ondersteuning met € 1 miljoen zullen stijgen. De stijging is vooral het gevolg van de invoering van de nieuwe loonschaal voor huishoudelijke hulpen met ingang van 1 april 2018. Ook is afgesproken dat er per 1 oktober 2018 een algemene loonsverhoging van 4% wordt doorgevoerd in de cao VVT. Naast de cao-ontwikkelingen is in 2018 ook de daling van het klantenbestand voor het eerst sinds jaren gestagneerd en weer licht gaan stijgen. Als gevolg van de invoering van het abonnementstarief voor de eigen bijdragen verwachten we dat het aantal klanten in 2019 verder zal stijgen. In de voorliggende begroting 2019 is vooralsnog met deze stijging nog geen rekening gehouden, omdat ten tijde van het opstellen van de begroting de formele besluitvorming van de wetswijzing voor de invoering van het abonnementstarief nog moest worden genomen. Bij de eerste bestuursrapportage 2019 wordt hierover opnieuw gerapporteerd.

Hulpmiddelen

Als gevolg van de verwachte prijsindexatie 2019 is de begroting van de hulpmiddelen met € 55.000 verhoogd. We hebben nog geen rekening gehouden met een stijging van het aantal klanten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief.

Vervoer

De eerste bestuursrapportage 2018 informeerde over de sterke toename van het aantal indicaties en het gebruik van de DrechtHopper. Conform de begroting van Stroomlijn is de verwachting dat de lasten in 2019 met € 477.000 zullen toenemen. De begroting voor het collectieve vervoer is hierop aangepast. Net als bij de hulpmiddelen is ten aanzien van het individuele vervoer alleen rekening gehouden met een verwachte prijsindexatie 2019. De lasten zullen hierdoor met € 30.000 toenemen.

In totaal stijgt de begroting 2019 voor alle vervoersvoorzieningen met een bedrag van € 507.000.

Individuele begeleiding

Bij de actualisatie van de begroting 2018 is voor Individuele Begeleiding en kortdurend verblijf afgesproken om ook de jaren 2018 en 2019 in financiële solidariteit voort te zetten. De Wmo middelen die gemeenten hiervoor ontvangen binnen de integratie-uitkering sociaal domein worden één op één overgedragen aan de GRD / SDD. Conform de verdeling van de beschikbare budgetten in de Financiële notitie Wmo 2019, op basis van de mutaties in meicirculaire 2018, wordt daarmee de begroting met circa € 3 miljoen verhoogd naar € 25,2 miljoen. Daarnaast heeft het Rijk in de septembercirculaire 2018 een bedrag van € 0,4 miljoen uitgenomen ter bekostiging van de uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrecht Wmo. Ook zijn de uitvoeringskosten geïndexeerd met een bedrag van € 0,1 miljoen. Rekening houdend met deze mutaties bedraagt het beschikbare budget 2019 voor Individuele begeleiding € 24,7 miljoen. Dit is ongeveer € 0,5 miljoen meer dan het budget 2018. Hiermee kunnen we in 2019 een financiële groei van circa 1,7% opvangen.

Samengevat weergegeven:

Stand primaire begroting 2019	22.171
<i>Budget meicirculaire 2018</i>	25.209
<i>Mutaties septembercirculaire 2018</i>	-416
<i>Index apparaatskosten Wmo</i>	-90
Stand actualisatie begroting 2019	<u>24.703 -/-</u>
Begrotingswijziging	<u>2.532</u>

BUDGETADVIES EN SCHULDBEMIDDELING

Wat willen wij bereiken?

Doel budgetadvies en schuldbemiddeling
Inwoners van de Drechtsteden met schulden en/of beperkte financiële zelfredzaamheid begeleiden en schulden duurzaam oplossen of beheersbaar maken.

In het beleidsplan hebben we de verplichting opgenomen om jaarlijks een doelstelling te formuleren ten aanzien van de wachttijd en de kwaliteit van het stabilisatie- het schuldregelingstraject. Voor 2019 geldt:

1. wachttijd: in 95% van alle meldingen wordt maximaal binnen 10 werkdagen na melding de hulpvraag vastgesteld.
2. aantal trajecten: naast de bestaande klanten bieden we aan minimaal 1.200 nieuwe klanten een dienstverleningstraject.
3. kwaliteit stabilisatietraject: minimaal 75% van de stabilisatietrajecten moet positief worden afgesloten. Onder een positieve afsluiting verstaan we: de schulden zijn afbetaald - er is een betalingsregeling getroffen - de schulden zijn geherfinancierd - overdracht naar schuldregelen.
4. kwaliteit schuldregelingstraject: minimaal 85% van de schuldregelingstrajecten moet positief worden afgesloten. Een schuldregeling is geslaagd als er een saneringskrediet wordt toegekend - een schuldbemiddeling wordt gestart of als een Wsnp-verklaring wordt afgegeven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Problematische schulden hebben tot gevolg dat mensen de regie op diverse levensgebieden kwijtraken. Om dit te voorkomen, bieden we inwoners van de Drechtsteden begeleiding bij het duurzaam oplossen of beheersbaar maken van schulden. Daarbij laten we waar mogelijk de burger zelf werken aan een schuldenvrije toekomst.

Het aanbod schuldhulpverlening van de GRD/SDD bestaat uit preventie, curatieve schuldhulpverlening en nazorg.

In het jaar 2016 is het Regionaal Beleidsplan Schuldhulpverlening Drechtsteden 2016 - 2020 vastgesteld. Hierin is de beleidslijn voor de komende jaren geschetst. In 2018 zijn de eerste stappen gezet op het gebied van preventie en vroegsignalering. Het jaar 2019 zal in het teken staan van het voorkomen van schulden bij kwetsbare doelgroepen en de doorontwikkeling van het vroegtijdig signaleren van financiële en/of schuldenproblematiek.

Centraal meldpunt

De GRD/SDD is ook in 2019 het centrale meldpunt voor alle inwoners van de Drechtsteden die (problematische) schulden hebben. Kaders voor onze werkzaamheden vormen de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en het Regionaal Beleidsplan Schuldhulpverlening Drechtsteden 2016 - 2020.

Producten schuldhulpverlening

Samenwerking

Voorkomen is beter dan genezen. Preventie en vroegsignalering zijn een belangrijk onderdeel van de integrale schuldhulpverlening. Financiële en/of schuldenproblematiek ontstaan zelden als gevolg van één oorzaak. Vaak is er sprake van een keten van met elkaar verbonden oorzaken, waardoor een integrale aanpak en samenwerking noodzakelijk zijn voor zowel het vroegtijdig opsporen als het oplossen van schuldenproblematiek.

We werken sinds geruime tijd samen met de ketenpartners, de Sociaal Wijkteams en het dorpsnetwerk op het gebied van zowel de preventieve als de curatieve schuldhulpverlening. Er zijn onderlinge afspraken, overleggen en er vinden intakegesprekken voor schuldhulpverlening op locatie plaats. De bestaande samenwerking wordt door betrokken partijen als positief ervaren en in 2019 voortgezet. In 2019 wordt deze samenwerking verder uitgebreid en geïntensiveerd in het kader van preventie en vroegsignalering.

Preventief budgetbeheer

Preventief budgetbeheer heeft als doel het bieden van vroegtijdige financiële begeleiding ter voorkoming van (problematische) schulden of escalatie van reeds aanwezige schulden. Sinds 2017 zijn de duur en de voorwaarden van (Preventief) Budgetbeheer gewijzigd en verruimd. Hierdoor is budgetbeheer meer in positie gebracht als passend alternatief voor beschermingsbewind.

In het kader van ontzorging zetten we in 2019 in op kwetsbare doelgroepen met een risico op schuldenproblematiek. Denk hierbij aan laaggeletterden, personen met een licht verstandelijke beperking, statushouders en de doelgroep beschermd wonen.

Interventies beschermingsbewind

De afgelopen jaren is er sprake van een toenemend beroep op beschermingsbewind. Deze groei gaat gepaard met stijgende kosten voor gemeenten. De uitvoering van het bewind, het zicht op het verloop, de kwaliteit en de controle hiervan liggen bij de bewindvoerders en de rechtbank. Om meer zicht en grip te krijgen op de uitvoering en kwaliteit van beschermingsbewind en de uitgaven vanuit de bijzondere bijstand, hebben we in 2018 het instrument Beschermingsbewind toegevoegd aan het productaanbod van schuldhulpverlening.

Verder ligt momenteel het wetsvoorstel Adviesrecht voor gemeenten bij schuldenbewind voor ter internetconsultatie. Het wetsvoorstel introduceert het recht voor gemeenten om de kantonrechter te adviseren bij de beantwoording van de vraag of een voldoende belangenbehartiging van mensen met problematische schulden kan worden bewerkstelligd met een meer passende en minder verstreckende voorziening (zoals budgetbeheer) dan met de instelling van schuldenbewind. De beoogde datum van inwerkingtreding is 1 januari 2020.

A-team

Het A-team bestaat uit uitkeringsgerechtigden met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ten behoeve van hun participatie/re-integratie verrichten zij extra activiteiten met behoud van uitkering. Zij worden in deze rol getraind, begeleid en doen praktijkervaring op. Door het bieden van ondersteuning en het verrichten van activiteiten op locatie vervult het A-team een belangrijke rol in de samenwerking met de ketenpartners.

Denk hierbij aan het ordenen van administraties van cliënten van ketenpartners en bij de Sociaal Wijkteams.

Naast de dienstverlening aan ketenpartners, biedt het A-team ondersteuning aan cliënten en de medewerkers van de interne afdelingen. Het A-team biedt hulp aan cliënten bij het ordenen van hun administratie en verricht aanvullende werkzaamheden voor consulenten.

De samenwerking met het A-team wordt ook in 2019 gecontinueerd. Daarnaast wordt ingezet op het uitbreiden van de ondersteuning richting ketenpartners, cliënten en interne afdelingen op onder andere het gebied van vroegsignalering.

Curatieve schuldhulpverlening:

Ons schuldhulpverleningsaanbod omvat de volgende acties en schuldhulpverleningsproducten:

- crisisinterventie (bedreigende situatie)
- eenmalig informatie en advies
- budgetbeheer
- stabilisatie (100% betalingsregelingen of voortraject schuldregelen)
- duurzame financiële dienstverlening
- schuldregelen (sanering of bemiddeling)

Als het niet mogelijk blijkt om overeenstemming te bereiken met de schuldeisers inzake de schuldregeling, kan er een Wsnp-verklaring opgesteld en afgegeven worden.

Nazorg

Nazorg is erop gericht om te voorkomen dat er wederom problemen ontstaan na het succesvol afronden van de schuldregeling. Tijdens het schuldregelingstraject en na afloop hiervan wordt er intensiever ingezet op de gespreksvoering en de frequentie hiervan. Zodoende kan terugval en het opnieuw ontstaan van financiële problematiek voorkomen worden.

Kwaliteit

NEN-certificering en NVVK-certificering

De Drechtstedelijke schuldhulpverlening wordt conform de kwaliteitseisen van NEN en NVVK uitgevoerd. De afdeling Budgetadvies en Schuldbemiddeling is zowel NEN- als NVVK gecertificeerd. Deze certificaten willen we behouden bij de komende audits om zo de dienstverlening van 2019 volgens professionele maatstaven te verlenen.

Wat gaat het kosten? (bedragen x € 1.000)

Programma		Primaire begroting			Actualisatie begroting			Afwijking		
		2019			2019			Actualisatie -/- Primair		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Budgetadvies en schuldbemiddeling	Budgetadv. & schuldbem.	120	120	0	120	120	0	0	0	0
Totaal		120	120	0	120	120	0	0	0	0

Naast de programmakosten bestaan de lasten Budgetadvies en schuldbemiddeling vooral uit uitvoeringskosten personeel. Deze lasten zijn meegenomen in de totale apparaatskosten van de GRD/SDD.

OVERHEAD EN APPARAAT

Wat gaat het kosten? (bedragen x € 1.000)

Programma		Primaire begroting 2019			Actualisatie begroting 2019			Afwijking Actualisatie -/- Primair		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Taakvelden		21.496	35.095	-5.643	26.253	38.195	-6.527	4.757	3.100	-884
Overhead		19.242			18.469			-773		
Totaal		40.738	35.095	-5.643	44.722	38.195	-6.527	3.984	3.100	-884

Ten opzichte van de primaire begroting 2019 stijgen de apparaatskosten met € 4,0 miljoen. Deze stijging wordt veroorzaakt door onderstaande punten.

Doorwerking structurele besluiten

In deze begroting zijn voor een bedrag van € 1,1 miljoen de genomen besluiten van de eerste bestuursrapportage 2018 en (structurele) technische wijzigingen verwerkt. De structurele wijzigingen in de eerste bestuursrapportage waren:

- de doorontwikkeling pilot Wanbetalers zorgverzekering
- de uitvoeringskosten Wmo B
- de capaciteitsuitbreiding ten behoeve van de bereikbaarheid telefonie
- de DVO Beschermd wonen
- de uitvoering Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Prijsindexatie

De cao voor gemeenteambtenaren heeft een looptijd tot en met 2018. Voor de indexatie van de loonkosten en materiële budgetten is uitgegaan van de prijsindexatiecijfers van het Centraal Planbureau zoals gepresenteerd in CEP 2018 en de meicirculaire 2018. Totaal gaat het hierbij om een stijging van € 0,8 miljoen. In de begroting van de GRD wordt deze stijging (trap op, trap af) verwerkt en nader toegelicht. Deze kosten worden opgevangen binnen de raming zoals deze is gepresenteerd in de Perspectiefnota.

Overige punten

De overige stijging van € 2,1 miljoen wordt veroorzaakt door:

- de extra activiteiten die we inzetten voor de begeleiding van statushouders (€ 0,4 miljoen), met als doel een snellere inburgering en een hogere uitstroom naar betaald werk. De kosten worden gedekt uit rijks gelden en hebben daarmee geen financieel effect voor de gemeenten.
- de inzet op werkervaringswegen (€ 0,6 miljoen). Dit wordt uit het participatiebudget betaald.
- de inzet op het programma 'Werk als beste zorg' (€ 0,1 miljoen). Dit wordt ook uit het participatiebudget betaald.
- het intensiveren van de dienstverlening binnen de Participatiewet op twee onderdelen:
 - intensivering handhaving;
 - vergroten van de kansen op werk voor inwoners van 50 jaar en ouder.

2.3 Bedrijfsvoering

Het begrotingsprogramma Bedrijfsvoering omvat de uitvoeringsbudgetten van de GRD-dochters, en is opgebouwd uit een productraming per GRD-dochter.

Totaal van het begrotingsprogramma (bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2019			Geactualiseerde begroting 2019			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. IBD	8.000	8.000	0	8.000	8.000	0	0	0	0
B. SCD	46.404	46.404	0	47.475	47.475	0	1.071	1.071	0
C. GBD/OCD	6.854	6.854	0	7.124	7.124	0	270	270	0
D. BDS	1.315	1.315	0	1.379	1.379	0	64	64	0
Totaal	62.573	62.573	0	63.978	63.978	0	1.405	1.405	0

A. Ingenieursbureau Drechtsteden

Ingenieursbureau Drechtsteden (IBD) verzorgt voor de deelnemers het ontwerp, aanbesteding en realisatie van de openbare ruimte in de Drechtsteden. Met de technische ingenieursexpertise en lokale/regionale gebiedskennis biedt het IBD versterkt en verlengd opdrachtgeverschap voor gemeenten richting marktpartijen. Het IBD is een publieke organisatie en komt op voor de publieke belangen van de eigenaren.

In 2017 is het overgrote deel van de ambities uit het Ondernemingsplan 2014-2016 gerealiseerd. Samen met de eigenaren is de afgelopen periode geëvalueerd en zijn de contouren voor het volgende ondernemingsplan benoemd. Dit Ondernemingsplan 2018-2020 beschrijft de ontwikkelrichting van het IBD voor de komende jaren.

Het werken bij een (publiek) ingenieursbureau is continu aan verandering onderhevig. Het digitaal werken, tekeningen samenstellen, ontwerpen in drie – of vier dimensies, modelleren samen met burgers en stakeholders zijn ontwikkelingen die de komende jaren een grote vlucht zullen nemen. Grote sociale en technologische veranderingen zullen het ingenieurswerk sterk veranderen. Zowel de impact van nieuwe technologie, als de snelheid waarmee deze zich ontwikkelt, zal niet aan het IBD voorbij gaan. Belangrijke ontwikkelingen voor het IBD zijn:

- Omgang met burgers
- Circulaire economie en klimaatadaptatie
- Drie dimensionaal ontwerpen, tekenen en modelleren
- Automatisering, ICT, opendata en sensor netwerken
- Personeel: van externe naar interne flexibiliteit
- Duurzame inzetbaarheid medewerkers

In 2018 is het kwaliteitssysteem ISO 9001: 2015 operationeel. Bestaande processen en documenten worden aangescherpt, aangevuld en vastgelegd binnen het ISO 9001: 2015 kwaliteitssysteem. Het doel is om de organisatie en werkwijzen continu te verbeteren en te voldoen aan de door ons van toepassing verklaarde eisen – waaronder wet- en regelgeving en de eisen van onze belangrijkste stakeholders. Het management is eindverantwoordelijk voor de doeltreffendheid van het kwaliteitssysteem, maar alle medewerkers van het IBD leveren hier vanuit hun rollen dagelijks een actieve bijdrage aan. We monitoren de wensen van onze opdrachtgevers en werken conform de afgesproken protocollen.

Wat willen we bereiken?

Voor een krachtige uitvoering van het ingenieursbureau moeten de visie, de lange termijn doelen en de korte termijn doelen met elkaar verbonden worden. De technische disciplines binnen het IBD worden sterker benoemd. Dit zijn:

- Contracten, contractvorming, kostenramingen, begrotingen en risicoanalyses
- Directievoering en toezicht
- Riolering en stedelijk water
- Wegen en verhardingen
- Constructies en geotechniek
- Groen- en cultuurtechniek
- Inrichting en ontwerp openbare ruimte

Het IBD stelt een viertal belangrijke thema's (ontwikkelopgaven) centraal bij de ontwikkeling in de komende jaren. Deze thema's zijn:

1. 3D ontwerpen en modelleren
2. Klimaatadaptatie en klimaatbestendig ontwerpen
3. Circulair ontwerpen en materiaalgebruik
4. Data gestuurd werken

Deze thema's spelen eveneens bij de eigenaren van het IBD. Het IBD sluit aan bij de regionale ontwikkelopgaven en levert technische expertise bij de uitwerking van de thema's. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het kennisnetwerk van marktpartijen en verbonden ingenieursbureaus (waaronder Rotterdam) waarmee het IBD een samenwerkingsovereenkomst heeft.

Het IBD is een wendbare organisatie met betrokken, betrouwbare en bevlogen medewerkers. Samen met onze partners ontwikkelen, realiseren en onderhouden wij de omgeving van morgen. De missie van het IBD, met nadruk op de publieke rol van het IBD, blijft van toepassing:

*Wij zijn een publiek ingenieursbureau dat staat voor het publieke belang op de complexe markt van civiele techniek.
Als Drechtstedenpartner ontwikkelen, realiseren en onderhouden wij de omgeving van morgen.*

Wat gaan we daarvoor doen?

Als primaire taak voert het IBD opgaven uit in de openbare ruimte voor onze opdrachtgevers. Wij ontzorgen onze opdrachtgevers en realiseren, samen met de markt, projecten binnen de gestelde kaders. Het IBD schakelt tussen verschillende vormen van opdrachten en adviesvragen, in alle fasen van het project. Wij combineren opgaven in de openbare ruimte, die bij verschillende organisaties bestaan. Door het bevorderen van de samenwerking zijn wij in staat om het resultaat voor onze opdrachtgevers in geld, tijd en kwaliteit te realiseren. Het IBD vormt de schakel tussen de publieke opdrachtgevers en de marktpartijen.

Bestaande processen binnen het IBD worden doorgelicht met behulp van de Lean systematiek. Verspillingen en processtappen, die geen waarde toevoegen, worden weggenomen. Tegelijkertijd wordt gekeken of de kwaliteit van bestaande processtappen beter kan. Verdergaande digitalisering vergroot de traceerbaarheid van stappen binnen processen. (Tijd)verspillingen worden hiermee gereduceerd. Voor het IBD geldt absoluut: tijd is geld. Hierbij is het belangrijk dat de primaire (digitale) gereedschappen op orde zijn.

Wat gaat het kosten?

Het IBD werkt met een nul-begroting. Het IBD kent een vergelijkbare financieringssysteemantiek als een onderneming. De gemaakte kosten moet het IBD terugverdienen met omzet uit de projecten. Vooraf worden geen financiële middelen aan het IBD ter beschikking gesteld. Het IBD biedt haar diensten aan tegen kostprijs. Er is geen winstdoelstelling. Als er positieve bedrijfsresultaten zijn, dan vloeien deze terug naar de projecten van de eigenaren.

(Bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2019			Geactualiseerde begroting 2019			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	7.934	8.000	66	8.000	8.000	0	66	0	-66
Mutatie reserves	66	0	-66	0	0	0	-66	0	66
Totaal resultaat	8.000	8.000	0	8.000	8.000	0	0	0	0

De verwachting is dat het omzetniveau 2018 ook in 2019 zal worden gerealiseerd. Het IBD wordt, in tegenstelling tot de andere GRD-dochters, niet gefinancierd door gemeentelijke bijdragen die bij de begroting worden vastgesteld. Op grond van projectopdrachten en gerealiseerde projecturen wordt omzet gerealiseerd.

Per 2017 is (na vaststelling in het bestuurlijk overleg) een nieuwe verrekensystematiek ingevoerd binnen de organisatie, waarbij verwachte positieve exploitatieresultaten aan de eigenaren (in 2019 Dordrecht, Zwijndrecht en Hardinxveld-Giessendam) terugvloeien naar de civieltechnische projecten in de vorm van een korting op het uurtarief. Hoe meer productie wordt gerealiseerd des te meer korting op het uurtarief verstrekt kan worden.

Eind 2016 is de frictiekostenvoorziening van het IBD geharmoniseerd met de bestaande voorzieningen van de andere GRD-dochters. Dit leidde destijds tot een forse dotatie aan deze voorziening. Deze dotatie is gefinancierd uit een gevormde negatieve reserve. Het IBD heeft beleid gemaakt om deze reserve in maximaal 3 jaar aan te zuiveren. Bij nader inzien kon deze reserve al in twee jaar worden aangezuiverd. Dit gewijzigde inzicht heeft geleid tot de enige mutatie in de geactualiseerde begroting ten opzichte van de primaire begroting.

B. Servicecentrum Drechtsteden

Voor gemeenten en regionale overheden in de Drechtsteden is Servicecentrum Drechtsteden (SCD) de motor achter eigentijdse en doelmatige bedrijfsvoering. Wij bundelen de krachten binnen de Drechtsteden, daardoor doen wij de bedrijfsvoering slim, voordelig en innovatief.

Wat willen we bereiken?

Met onze reguliere dienstverlening blijven we uitvoering geven aan de going concern taken. We leveren zoals u van ons gewend bent meerwaarde op de volgende manier:

Daarnaast werken in 2019 aan de volgende onderwerpen:

- We geven uitvoering aan de strategische opgaven voor de bedrijfsvoering die in samenwerking met onze klantorganisaties zijn geformuleerd in de Strategische Bedrijfsvoering agenda 2017 – 2020.
- De noodzakelijke kennis en expertise binnen de Drechtsteden rondom informatieveiligheid- en privacyvraagstukken laten we groeien. In 2019 is bewustzijn en training op dit gebied nog steeds belangrijk en vindt een evaluatie plaats van project privacy compliant.
- Als gevolg van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) worden voor ruim 3.000 ambtenaren de ambtelijke aanstelling omgezet in arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht.
- Onze organisatie ontwikkelt zich door, om aan de vraag en verwachtingen van onze klanten te kunnen voldoen, met als uitgangspunt onze mijlpalen en de twee leidende principes: 'uitmuntende operatie' en 'klantnabijheid'.
- Bij deze geactualiseerde begroting wordt de begroting 2019 van het SCD verlaagd met € 620.000 (2% van de bijdragen van gemeenten aan het basispakket). Hetzelfde bedrag wordt in de risicoparagraaf opgenomen als financieel risico. Het SCD moet deze korting opvangen binnen de begroting, terwijl de taken in tact blijven.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Naast de 'going concern' taken richten we ons op de volgende onderwerpen:

Strategische bedrijfsvoeringsagenda

Met onze klantorganisaties hebben we de gezamenlijke ambities en opgaven voor de bedrijfsvoering binnen de Drechtsteden bepaald. Deze zijn vastgelegd in de strategische bedrijfsvoeringsagenda 2017 - 2020.

De belangrijkste onderwerpen op deze agenda zijn:

1. We werken aan betrouwbare en passende bedrijfsvoering.
2. Goed werkgeverschap geïnspireerd op waarden van de participatiemaatschappij.
3. Organisatie en informatie klaar voor de toekomst.

Met het MT-Middelen en CIO geven we volwaardige ondersteuning aan het primaire proces van onze klanten. Per onderwerp een korte toelichting:

Ad. 1 Betrouwbare en passende bedrijfsvoering

De omgeving van onze klanten en de opgaven waar zij voor staan veranderen. Klanten vragen steeds meer flexibiliteit en innovatie. Dit heeft gevolgen voor onze dienstverlening. Waar we nu standaarddienstverlening bieden, gaan we over naar meer flexibele dienstverlening die aansluit bij de omgevingscontext van gemeenten, zonder de shared-servicegedachte uit het oog te verliezen. Dit vraagt van ons een interne doorontwikkeling. Zie daarvoor het onderdeel 'Interne ontwikkelingen SCD'.

Ad. 2 Goed werkgeverschap

Goed werkgeverschap is één van de speerpunten in bedrijfsvoeringsstrategie. De rol van de lokale overheid verandert. Dat vraagt aanpassingsvermogen van organisaties. Goed werkgeverschap richt zich op het behouden en vergroten van deze betrokkenheid en bevlogenheid van medewerkers en op het zijn van een aantrekkelijke werkgever voor nieuwe medewerkers.

De huidige ontwikkelingen vragen flexibiliteit van medewerkers en wendbaarheid van organisaties. Wat hebben medewerkers hiervoor nodig en wat wordt er verwacht van de organisatie? Met het netwerk is dit vraagstuk vertaald naar een agenda met vier thema's.

- Inspirerend en persoonlijk leiderschap;
- Duurzame inzet op talent en drijfveren;
- Inspirerende werkplek en ICT;
- Digitale en wendbare HR systemen.

De uitvoering op basis van deze vier thema's past bij de behoefte en 'fase' van de organisatie(s).

Ad. 3 Organisatie en informatie klaar voor de toekomst

Een veranderende maatschappij, overheid en veranderende verhoudingen tussen beiden, vragen een nieuwe kijk op de manier waarop we omgaan met ICT. Hierop is een informatievisie ontwikkeld die op 6 juni 2018 in de Drechttraad is vastgesteld. Het programma ICT Verandert! gaat deze visie realiseren. De doelstelling, kaders en strategie zijn vastgelegd in het Transitieplan ICT Verandert!. De verdere uitwerking hiervan wordt per jaar beschreven in een Jaarplan. De uitvoering van het jaarplan wordt getoetst aan de kaders die zijn vastgelegd in het Transitieplan 'ICT Verandert!'. Het daarin beschreven 'Eindbeeld' is richtinggevend voor alle transitieactiviteiten.

Met 'ICT Verandert!' willen we als ICT-organisatie voor de Drechtsteden inspelen op belangrijke technologische ontwikkelingen zoals de cloud, waarbij beheer en installatie van informatiesystemen bij marktpartijen wordt belegd en de toegang wordt gegeven via beveiligde internetverbindingen.

We willen sneller en eenvoudiger onze werkwijze kunnen aanpassen. Dat vergt ICT-dienstverlening die soepel schakelt en goed omgaat met een groeiende diversiteit aan systemen binnen de informatievoorziening. We gaan stapsgewijs naar een nieuw regiemodel dat de afstemming tussen vraag en aanbod en bijbehorende organisatie regelt. Ons belangrijkste aandachtsgebied wordt integratie: een goed verlopende informatie-uitwisseling tussen systemen, zodat gebruikers binnen één omgeving hun werkzaamheden kunnen verrichten. Daarmee verschuift de aandacht van beheer naar regie en integratie, waar onze toegevoegde waarde het grootst is.

Lopende belangrijke projecten

Informatieveiligheid- en privacyvraagstukken

Door de snel toenemende (technische en juridische) ontwikkelingen op het gebied van de digitale informatievoorziening, de sterk toenemende dreiging van buiten af en door de uitbreiding van wettelijke kaders en beleidsrichtlijnen, neemt de vraag naar inhoudelijke expertise over informatieveiligheid- en privacyvraagstukken sterk toe. Hierdoor is het essentieel dat we ook de kennis en expertise binnen de Drechtsteden laten meegroeien. Voorop staat het borgen van de privacy voor burgers.

De Europese regelgeving, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), verlangt dat aan verschillende vereisten wordt voldaan. In 2017 en 2018 zijn daarvoor de benodigde maatregelen getroffen om meer AVG-proef te zijn (o.a. ten aanzien van verantwoordingsverplichting) en wordt structureel gewerkt aan bewustzijn en training. In 2019 zijn bewustzijn en training op het privacy gebied nog steeds belangrijk en zal een evaluatie plaatsvinden van project privacy compliant.

De budgetten voor privacybeleid en de invulling functionaris gegevensbescherming zijn opgenomen in de begroting 2018 via de 1^e Burap. Voor 2019 e.v. wordt dit verwerkt via deze actualisatie van de begroting 2019.

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren

Als gevolg van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) worden voor de ruim 3.000 ambtenaren de ambtelijke aanstelling (incl. eventuele persoonsgebonden afspraken) omgezet in arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht. Daarnaast verlopen de juridische en procesmatige afwikkeling van rechtspositievraagstukken op verschillende terreinen anders na 1 januari 2020. Voor de uitvoering van de WNRA zijn middelen opgenomen in de primaire begroting 2019.

Interne ontwikkelingen SCD

Organisatieontwikkeling

Onze organisatie verandert en werkt aan een nieuwe verhouding met onze klanten.

Zij kijken ernaar uit dat wij de volgende stap zetten: onze kennis en expertise nog strategischer inzetten en meer nabij de klant opereren, zonder de shared-servicegedachte uit het oog te verliezen.

Naast standaardisering en uniformering zien klanten graag dat we oog hebben voor de verschillen tussen gemeenten en de GRD-dochters en daar naar handelen. Daarnaast verwachten zij van ons dat wij weten welke ontwikkelingen er spelen, dat wij hiervan een vertaling kunnen maken naar onze organisatie en die van onze klanten en daarover proactief adviseren.

Daarom scherpen we onze strategische mijlpalen aan met twee leidende principes:

- Uitmuntende operatie: Een groot deel van wat het SCD levert, draait om terugkerende producten en diensten, die we zo slim, voordelig en innovatief mogelijk leveren.
- Klantnabijheid: Het SCD ontwikkelt zich verder in de adviesrol. Het belangrijkste is dat we zo goed mogelijk naar de klant luisteren en onze aanpak afstemmen op diens individuele behoefte. Onze expertise en klantkennis zetten we in om de gevarieerde en individuele vragen te beantwoorden.

Op beide leidende principes werken we concrete ideeën en projecten verder uit.

Wat gaat het kosten? (bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2019			Geactualiseerde begroting 2019			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	46.404	46.257	-147	47.475	47.328	-147	1.071	1.071	0
Mutatie reserves	0	147	147	0	147	147	0	0	0
Totaal resultaat	46.404	46.404	0	47.475	47.475	0	1.071	1.071	0

Resultatenanalyse (bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente**
	Lasten					
A.	AVG (FG office)	S		456	-456	ja
B.	Prijsindexering 2019	S		1.232	-1.232	ja
C.	Korting gemeentelijke bijdragen	I	617		617	ja
	Subtotaal		617	1.688	-1.071	

	Baten					
A.	AVG (FG office)	S	456		456	ja
B.	Prijsindexering 2019	S	1.232		1.232	ja
C.	Korting gemeentelijke bijdragen	I		617	-617	ja
	<i>Subtotaal</i>		<i>1.688</i>	<i>617</i>	<i>1.071</i>	
	Totaal baten en lasten		2.305	2.305	0	
	Mutatie reserve					
	Geraamd resultaat		2.305	2.305	0	

* Hier dient te worden aangegeven of een afwijking incidenteel van aard is (I) of structureel (S)

** Hier dient te worden aangegeven of de afwijking leidt tot een verlaging of verhoging van de gemeentelijke bijdrage

A. AVG FG Office

Betreft de inwerkingtreding van de nieuwe AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). De Drechtstedengemeenten hebben verzocht om deze nieuwe taak centraal bij het SCD te organiseren. De Drechtstraad is daarmee akkoord gegaan bij de vaststelling van de 1^e burap 2018 op 3 juli 2018. Structureel hogere lasten van € 456.000 voor het centraal organiseren van de Functionarissen Gegevensbescherming Drechtsteden en FG-adviseurs.

B. Prijsindexering 2019

Bij de geactualiseerde begroting hanteren we voor materiële budgetten een prijsstijging van 2,4%. Kapitaallasten worden niet geïndexeerd. Loonkosten worden begroot als p x q. Voor de p wordt als norm gebruikt de loonkosten die horen bij het maximum salaris van de functionele loonschaal. Voor de kostenstijging 2019 hanteren we een index van 2,9% (Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers). De huidige cao loopt tot 1 januari 2019, dus kennen we de salarisstijging in 2019 nog niet. Ook de (stijging van de) pensioenpremie en andere werkgeverslasten per 1 januari 2019 zijn nog niet bekend. In de geactualiseerde begroting wordt dit op GRD-niveau toegelicht, en een post in de risicoparagraaf opgenomen.

In het bedrag van de indexering is opgenomen € 216.000 loonkostenontwikkeling 2018. Dat is de structurele doorwerking van de kostenontwikkeling die bij de 1^e burap 2018 is gerapporteerd.

C. Korting gemeentelijke bijdragen

De Drechtstraad heeft op 3 juli 2018 kennis genomen van de uitkomsten van de analyse van de rekeningresultaten over afgelopen jaren. Aanzien volgens die analyse het SCD steeds een positief rekeningresultaat kende is afgesproken al in de begroting een verlaging van 2% van de gemeentelijke bijdragen voor het basispakket van op te nemen. Die verlaging is nu als begrotingswijziging opgenomen, voor een bedrag van € 620.000. De taakuitvoering van het SCD wijzigt echter niet, zodat er een risico is dat de 2%-verlaging van de gemeentelijke bijdrage uiteindelijk alsnog onterecht blijkt. Dit risico is in de risicoparagraaf opgenomen, eveneens voor € 620.000.

Verder is besloten dat op basis van de realisatie over 2018 een structurele werkwijze wordt voorgesteld.

C. Gemeentebelastingen Drechtsteden

In deze begroting zijn de onderdelen Gemeentebelastingen en Basisinformatie (GBD) en het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) samengevoegd. Beide organisaties vallen immers onder dezelfde directie en worden door één managementteam aangestuurd.

De organisaties zullen in 2019 de activiteiten voor de inrichting en het beheren van Smart Data Center verder vormgeven. De door de Drechttraad vastgestelde strategische visies geven leidraad waarlangs dit moet geschieden.

Voor de GBD-activiteiten op het gebied van de ruimtelijke informatievoorziening zijn in de loop van 2018 nog wijzigingen aangebracht. Het betreft hier met name de herziening van de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Zwijndrecht. De effecten van de hernieuwde samenwerking met Hendrik-Ido-Ambacht en de in 2017 getekende samenwerkingsovereenkomst met Dordrecht zijn volledig in deze begroting opgenomen. Ook in 2019 zullen wij aandacht houden voor de versnippering van dit taakgebied over de gemeenten en de GBD.

Onverminderd het bovenstaande blijft de primaire taak van de GBD het genereren van belastingopbrengsten conform de uitgangspunten van de deelnemende gemeenten. Digitalisering van de werkprocessen (onderdeel strategische visie) en verdere ontwikkeling van de dienstverlening staan hierbij voorop.

Naast de uitvoering van de strategische visie blijft het van belang de andere kerntaken van de GBD op hoog niveau en met goed resultaat uit te voeren. De positie van de GBD als betrouwbare uitvoeringsorganisatie is van belang. Daarbij gaat zij zich steeds meer ontwikkelen als een verlengstuk van de deelnemende gemeenten.

Wat willen we bereiken?

Heffing Invordering en Dienstverlening

Uitgangspunt hier is eerlijk en transparant heffen en innen van lokale belastingen, conform de regelgeving van de deelnemende gemeenten. Dit onderdeel van GBD/OCD is verantwoordelijk voor het realiseren van lokale belastingopbrengsten in overeenstemming met de gemeentelijke begrotingen.

Kerncijfers prognose 2019

Productie	Bedrag/aantal	Afnemers
Totale te verwachten opbrengst 2019	€ 120 miljoen	5 gemeenten
Totaal aantal gecombineerde aanslagen	135.000	idem
Aantal aanmaningen	15.000	Idem
Aantal dwangbevelen	9.000	idem
Aantal automatische incasso's	840.000	Idem
Verzoeken kwijtschelding	10.500	idem

Bezwaar en Beroep

Bezwaar en beroep heroverweegt beslissingen die zijn genomen op het gebied van de lokale heffingen en de WOZ-waarden. Primair staat het waarborgen van rechtsgelijkheid van inwoners, ondernemers en instellingen. Hier worden ook signalen afgegeven voor het verbeteren van de primaire besluiten en de aanpassing van procedures.

Kerncijfers prognose 2019

Type bezwaar	Aantal	Afnemers
Heffingsbezwaren	400	5 gemeenten
Waardebezwaren	1.350	idem
Bezwaren Parkeerheffingen	1.300	Idem

Onderzoekcentrum Drechtsteden/Smart Data Center

Het OCD/SDC is onderdeel van deze deelbegroting. Om het zelfstandige en waarde vrije karakter van dit onderdeel te onderstrepen wordt de naam en de logovoering van het OCD naar buiten toe gehandhaafd.

Het OCD/SDC is een echte kennispartner binnen het netwerk. Zij werkt ondernemend en vraag gestuurd aan het geven van inzicht op relevante vraagstukken binnen de Drechtsteden. Het OCD kan snel inspelen op uiteenlopende beleidsonderwerpen en heeft een proactieve werkwijze en een signaalfunctie voor maatschappelijke ontwikkelingen. Van de producten noemen wij:

- Beleidsonderzoeken
- Klanttevredenheidsonderzoeken
- Monitoren
- Bewonerspanels
- Dashboards
- Infographics

Een activiteit in ontwikkeling onder de vlag van het OCD is het Smart Data Center (SDC). Het SDC faciliteert de ontwikkeling van data gedreven sturing en beheert de Centrale Distributie Voorziening. Kerncijfers prognose 2019

Activiteiten	Waardevolume	Afnemers
Basisdienstverlening	€ 844.000	7 Drechtsteden
Saldo opbrengst extra opdrachten	€ 211.000	Idem
Smart Data Center	€ 120.000	Idem

Basisregistraties, Ruimtelijke informatie en Waardebepaling (BRIW)

Deze processtroom kent drie basistaken: objectenbeheer (wettelijke basisregistraties), GEO-producten en diensten (Drechtmaps, landmeetkunde, themakaarten) en het waarderen van onroerende zaken (uitvoeren Wet WOZ). Uitgangspunt daarbij is zoveel mogelijk eenmalig data verzamelen voor meervoudig gebruik in de verschillende registraties.

Kerngegevens 2019

Activiteiten	Aantal	Afnemers
BAG-mutaties	10.500	Dordt, HIA, Zwijndrecht
Raadplegingen Drechtmaps	98.000	Alle 7 gemeenten
WOZ-waarden	133.000	5 gemeenten

Procesondersteuning en Control

Bij Procesondersteuning en Control is de brede control op de bedrijfsvoering belegd. Ook de verschillende voorgeschreven administraties, de procesbeschrijvingen en het contractbeheer is hier in begrepen. Daarnaast is deze unit verantwoordelijk voor het op orde houden van de verschillende geautomatiseerde systemen en draait zij producties ten behoeve van de aanslagoplegging.

Kerncijfers 2019

Activiteiten	Aantal	7 gemeenten
Werkplekkenbeheer GBD/OCD	70	idem
Voorgeschreven P&C-producties	33	Idem
Toetsing verordeningen	35	5 gemeenten
Aanslagregels	520.000	5 gemeenten

Wat gaan wij daarvoor doen?

Bij de ontwikkeling van de strategische visies zijn ook prestatie-indicatoren benoemd die tot de voornoemde productiecijfers moeten leiden. Deze indicatoren worden periodiek in het MT van de GBD/OCD besproken en vormen de basis van de resultaatverantwoording in de twee buraps en het jaarverslag.

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	Streefwaarde 2019
Belastingopbrengsten realiseren	Percentage oninbaar	Maximaal oninbaar 0,5 %*
WOZ-beschikkingen verzenden	Percentage beschikkingen	100 % totale voorraad
Aanslagen verzenden	Aantal verzonden aanslagen	100 % binnen 6 maanden na ontstaan belastingsschuld
Basisregistraties op orde	Voldoen wettelijke normering	100 %
Kwijtscheldingsverzoeken	Termijn afdoening	100 % binnen 90 dagen
Bezwaarschriften	Termijn afdoening	25 % binnen 3 maanden 100 % binnen wettelijke termijn
Actualiteit Drechtmaps	Beschikbaarheid/tijdige verwerking	100 % beschikbaar op alle werkdagen, actueel maximaal 3 maanden na signalering
Beschikbaarheid en actualiteit Basisinformatie OCD	Beschikbaar op werkdagen	Geen klachten
Inzicht trend en ontwikkelingen monitoren	Rapportagemomenten Tevredenheid	Minimaal 1 monitor per themagebied Tenminste 80 % tevredenheid
Dashboards	Aantal	Minimaal 1 per themagebied Tenminste 80 % tevredenheid
Kennisateliers	Aantal	Minimaal 3 met externe experts Opkomst 60 % van de genodigden Tevredenheid tenminste 75 %
Infographics	Percentage tevredenheid	Tenminste 75 % tevredenheid
Bewonerspanels	Aantal Tevredenheid	Minimaal 2 per gemeente Tenminste 80 % tevredenheid

* met uitzondering van oninbare parkeerbelastingen (0,8 %)

Wat gaat het kosten? (bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2019			Actuele begroting 2019			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	6.854	6.854	0	7.124	7.124	0	270	270	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	6.854	6.854	0	7.124	7.124	0	270	270	0

In de tabel hieronder worden de verschillen van de primaire begroting 2019 met de geactualiseerde begroting 2019 in beeld gebracht.

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente**
	Lasten					
A.	Buraps 2018 Drechttraad (correctie P)	I		200	-200	Deelnemers bel./GEO
B.	0,5 fte reductie GBD	S	50		50	Deelnemers bel./GEO
C.	0,5 fte toevoeging OCD	S		50	-50	Alle
D.	2,9% P-lasten OCD (50 %)	S		15	-15	Alle
E.	2,9% P-lasten GBD (50 %)	S		55	-55	Deelnemers bel./GEO
	<i>Subtotaal</i>		50	320	-270	
	Baten					
B/D/E	Bijdragen gemeenten OCD	S	65		65	Alle
A	Bijdragen gemeenten GBD	I	200		200	Deelnemers bel./GEO
C/F	Bijdragen gemeenten GBD	S	55	50	5	Deelnemers bel./GEO
	<i>Subtotaal</i>		320	50	270	
	Resultaat		370	370	0	

* Hier is aangegeven of een afwijking incidenteel van aard is (I) of structureel (S)

** Hier is aangegeven of de afwijking leidt tot een verlaging of verhoging van de gemeentelijke bijdrage

Toelichting:

A. Ophoging begroting conform Drechttraad (Buraps)

Bij de 1^e burap en 2^e burap 2018 is een (extra) stijging van de loonkosten in de begroting 2018 opgenomen. Die loonkostenstijging werkt door naar begroting 2019.

Nagegaan wordt hoe deze kostenstijging in de jaren ná 2019 kan worden beperkt.

- B. Verlaging formatie GBD
- C. Verhoging formatie OCD
Het ontwikkelen van een SmartDataCenter is belegd bij het OCD. Dit betekent een verschuiving van 0,5 fte van de GBD naar het OCD.
- D. Indexering loonkosten GBD (50 % in risicoparagraaf)
- E. Indexering loonkosten OCD (50 % in risicoparagraaf)

D. Bureau Drechtsteden

Programma bedrijfsvoering, CIO

Wat willen we bereiken?

De CIO-office houdt zich bezig met het maken van beleid en stellen van kaders, het bepalen van de architectuur op technisch en informatiegebied en het omzetten van klantvraagstukken naar Informatieadvies, vooronderzoeken en business cases. Zij zorgt ervoor dat binnen de Drechtsteden heldere kaders zijn waarbinnen de klantorganisaties en het SCD als uitvoerende, ondersteunende organisatie werken. De CIO-office voert regie over de regionale projectportfolio en over het domein van informatiebeveiliging.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Beleidsonderwerpen die door het team beleid, kaders en programmering worden opgepakt zijn de verdere uitwerking van het raamwerk voor informatiebeveiliging, zoals de inrichting van ENSIA (eenduidige Normatiek Single Information Audit) en verdere campagne informatieveiligheidsbewustzijn. In samenwerking en afstemming met gemeenten en GRD-organisaties werken we aan het versterken van gegevensmanagement waardoor actiever met open data omgegaan kan worden en betere analyses gemaakt kunnen worden van beschikbare data. Ook richten we ons op het verbeteren van identiteits- en autorisatiebeheer en het vertalen van de architectuurprincipes naar Project Start Architecturen. Belangrijk onderwerp voor 2019 is de realisatie van het transitieplan 'ICT verandert'.

Projecten die door het team pre-project en advisering worden opgepakt zijn te clusteren naar een aantal grotere thema's zoals de invoering van het nieuwe Klant, Zaak en Archiefsysteem. Een taak is ook het in samenwerking met gemeenten en GRD-uitvoeringsorganisaties het verder ontsluiten van data uit basis- en kernregistraties, de verdere ontwikkeling van de digitale dienstverlening, de doorvoering van digitaal werken, het verbeteren van de sturingsinformatie en een aantal specifieke projecten, zoals de nieuwe omgevingswet experimenten op het gebied van Smart City, Blockchain en kunstmatige intelligentie.

Voor informatiebeveiliging voeren we een aantal specifieke trajecten uit namens alle gemeenten:

- Ontwikkelen van meerdere e-learning modules per jaar
- Bewustwording informatieveiligheid en verwerven van materialen daarvoor
- De verplichte DigiD- en ENSIA-audits

Hoe gaan we dit meten?

Over de realisatie van de regionale beleidsagenda I&A wordt verantwoording afgelegd aan de Algemeen Directeuren van de Drechtsteden via het Overleg Netwerk Secretarissen Drechtsteden. Over de realisatie van het regionaal project portfolio wordt verantwoording afgelegd aan de individuele gemeenten via het meervoudig lokale PFO Middelen. De verantwoording van de verplichte audits loopt via de eigenaren.

Wat gaat het kosten? (bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2019			Geactualiseerde begroting 2019			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	1.315	1.315	0	1.379	1.379	0	64	64	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	1.315	1.315	0	1.379	1.379	0	64	64	0

Resultaatanalyse (Bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente**
	Lasten					
A	Indexering loon- en prijsontwikkeling	S		48	-48	Alle zeven
B	Doorberekening SCD	S		16	-16	Alle zeven
	<i>Subtotaal</i>		0	64	-64	
	Baten					
A	Indexering loon- en prijsontwikkeling	S	48		48	Alle zeven
B	Doorberekening SCD	S	16		16	Alle zeven
	<i>Subtotaal</i>		64	0	64	
	Saldo van baten en lasten		64	64	0	
	Mutaties reserve		0	0	0	
	Geraamd resultaat		64	64	0	

Toelichting:

A. Indexering loon- en prijsontwikkeling

De budgetten van dit programma zijn aangepast met een loon (2,9%)- en prijs (2,4%) indexering.

B. Doorberekening SCD

Door een wijziging in de verdeling binnen de GRD neemt de toerekening van de overhead naar dit programmaonderdeel toe met € 16.000.

3. Risicomanagement

In deze paragraaf zijn opgenomen risico's en kansen die een materiële invloed op de financiële positie kunnen hebben, maar onvoldoende zeker zijn om in de begroting 2018 op te nemen.

Dochter	Omschrijving	Kans	Impact (x € 1 miljoen)	Toelichting en sturing
GRD	Vennootschapsbelasting	middel	0,1	De invoering van VPB per 1-1-2016 kan er toe leiden dat er vennootschapsbelasting moet worden afgedragen. Maatregelen worden genomen om deze belasting zo veel mogelijk te beperken.
GRD	Huisvesting	middel	0,2	Het dienstengebouw en de hellingen zijn gehuurd tot en met 2022. Dat betekent dat de afschrijvingstermijn van investeringen steeds korter wordt, wat tot hogere kapitaallasten leidt. Investerings zijn nodig om de functionaliteit van de panden op orde te houden, maar worden beperkt tot het strikt noodzakelijke. Verder wordt kritisch gekeken naar onderhoudsverplichtingen.
GRD	Loonkosten	groot	0,5	In de begroting is een indexering van 2,9% opgenomen. De werkelijke kosten kunnen hoger zijn, door de nieuwe cao en de ontwikkeling van pensioenpremie en verdere sociale werkgeverslasten.
SDD	Bestandsontwikkeling inkomensondersteuning	klein	0,1	In de begroting is een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van het aantal uitkeringsgerechtigden in 2019. Hierbij is uitgegaan van de geprognosticeerde beginstand van 1 januari 2019 van 6.500. De kans bestaat dat dit niet wordt gerealiseerd. Uitgaande van een <u>beginstand van bijvoorbeeld 6.550</u> in plaats van 6.500 en een verder gelijkblijvend verloop, is er een risico van € 0,7 miljoen. Factoren die hiervoor bepalend zijn: - Herstel of verslechtering van de arbeidsmarkt, - Instroom door huisvesting statushouders, - Mismatch tussen aangeboden vacatures en de personen in het klantenbestand
SDD	Intensivering Participatiewet	middel	0,3	Voor 2019 is de doelstelling een uitstroom van 40 mensen. Dat heeft een financieel effect van € 0,6 miljoen aan lagere bijstandskosten op jaarbasis. Mocht de doelgroep meer tijd nodig hebben om werkfit te worden en dus later uitstromen heeft dit een gevolg voor het financieel effect.
SDD	Vangnetregeling	klein	0,7	Op basis van de nu bekende informatie wordt voor het jaar 2018 een aanvraag gedaan voor een vangnetuitkering van € 2,9 miljoen. Deze is in de prognose meegenomen. Of het zal leiden tot een werkelijke uitkering, is op zijn vroegst in het vierde kwartaal van 2019 bekend.
SDD	Ontwikkeling macrobudget inkomensondersteuning	middel	1,0	ROB heeft een aanbeveling gedaan om niet conjuncturele, niet beïnvloedbare en externe effecten structureel in de raming mee te nemen. Zoals bijvoorbeeld het budget voor de instroom statushouders. In de berekening (incl. meerjarig) is hier nu al rekening mee gehouden. Het gaat hier om een bedrag van jaarlijks € 2,0 miljoen.
SDD	Stijging van het budget Minimabeleid.	middel	0,0	De begroting PMB is gebaseerd op een gelijkblijvend aantal verstrekkingen ten opzichte van de begroting 2018. De verwachting is namelijk dat het aantal bijstandsgerechtigden afneemt. Er is een klein risico dat het aantal verstrekkingen PMB alsnog stijgt ten opzichte van 2018 met 5%. Dit risico wordt geschat op 50%.
SDD	Abonnementstarief WMO	middel	€ 1,2	Het kabinet is voornemens om met ingang van 2019 een uniform tarief van € 17,50 per vier weken voor de eigen bijdrage aan Wmo-voorzieningen in te voeren. De verwachting is dat de uitgaven door gemeenten aan Wmo-voorzieningen hierdoor toenemen en dat de inkomsten uit de eigen bijdragen afnemen. In afwachting van formele besluitvorming is in de voorliggende begroting nog <u>geen</u> rekening gehouden met een toename van de uitgaven en een afname van de inkomsten uit eigen bijdragen. De omvang van het risico is € 2,4 miljoen jaarlijks.
SDD	WMO Begeleiding	middel	0,3	In 2018 is een aantal maatregelen genomen op de groei van de uitgaven voor Wmo Begeleiding en kortdurend verblijf te beperken. Op dit moment is nog onduidelijk of deze maatregelen toereikend zijn om op dit programmaonderdeel binnen het beschikbare budget te blijven en of niet alsnog een beroep moet worden gedaan op de extra middelen van

				gemeenten. De omvang van het risico is € 0,6 miljoen jaarlijks.
SDD	Apparaatslasten	groot	0,4	Door terughoudend te zijn bij de invulling van de vacatures met vaste of inhuurkrachten is het mogelijk dat niet het volledige apparaatsbudget wordt benut.
SDD	Grote onderdelen in het IBP die enigszins kwantificeerbaar zijn, worden apart als risico/kans opgenomen. Andere (kleinere) onderdelen zijn hier opgenomen als totaalrisico. Dit zijn: - kosten regierol gemeenten instroom beschermingsbewind - effect maatregelen duurzaamheid op kosten minimabeleid - extra kosten nieuwe inburgeringsprogramma (2020)	middel	0,5	In het Interbestuurlijk Programma (IBP) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Rijk is een groot aantal ambities afgesproken waarvoor het Rijk geen extra geld beschikbaar stelt. Deze moeten dus uit eigen middelen van de gemeenten (groei gemeentefonds/accres) betaald worden. Het IBP is door de VNG goedgekeurd onder voorbehoud dat er een oplossing komt voor de financiële tekorten. Via diverse kanalen wordt getracht de concept-afspraken in het IBP aan te passen. De extra kosten bij de SDD/GRD zullen zich bij de begroting en bestuursrapportages vertalen naar een extra gemeentelijke bijdrage. Gemeenten kunnen besluiten om deze te dekken uit de extra groei van het gemeentefonds (accres), zoals in het IBP is bedacht. De extra groei van het accres is voor de Drechtsteden ongeveer € 3 miljoen in 2018 tot € 34 miljoen in 2022. Uiteraard is deze ruimte niet alleen noodzakelijk voor overschrijdingen binnen het sociaal domein.
SDD	Bedrijfsvoering	groot	0,2	De bedrijfsvoering moet aan steeds meer regels voldoen. Bijvoorbeeld de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en informatiebeveiliging, maar ook de steeds meer opkomende landelijke standaardisering. Daarnaast moet de informatisering aan steeds grotere eisen voldoen. Risico is dat er extra kosten moeten worden gemaakt om aan de regels en eisen te kunnen voldoen.
SCD	Zaak en Archief systeem	groot	0,2	Het nieuwe pakket Zaak en Archief systeem leidt mogelijk tot veranderende beheerlasten bij de invoering (ICT beheer, DIV beheer, onderhoudskosten pakket). Naast de hogere beheerlasten is het proces tot invoering van het nieuwe systeem een risico voor de bedrijfsvoering.
GBD/OCD	Loonkosten	groot	0,1	De loonkostenindexering van 2,9% is voor de helft in de begroting verwerkt. Risico is dat de andere helft van de kostenstijging zich toch voordoet.
Totaal			5,8	

Openstaande positieve risico's (kansen)

Dochter	Omschrijving	Kans	Impact (x € 1 miljoen)	Opmerking en sturing
SDD	Ontwikkeling macrobudget	klein	0,2	ROB heeft een aanbeveling gedaan om als er sprake is van een collectieve overschrijding op basis van een nacalculatie, het macrobudget te corrigeren. Voor 2019 is er een geprognosticeerd tekort van € 1,5 miljoen.
Totaal			0,2	

4. Financiële begroting

4.1 Overhead

Op basis van de nieuwe bepaling in het BBV wordt in de financiële begroting de post overhead afzonderlijk opgenomen. De opbouw per begrotingsprogramma is als volgt (bedragen x € 1.000):

Begrotingsprogramma	lasten	baten
Beleid en bestuur	2.064	0
Sociale Dienst	18.469	0
Bedrijfsvoering		
Ingenieursbureau	2.000	0
Servicecentrum	47.475	47.475
Gemeentebelastingen	590	0
Bureau Drechtsteden	1.379	1.379
Totaal	71.977	48.854

De lasten zijn bepaald conform de notitie overhead van de commissie BBV (juli 2016).

4.2 Algemene dekkingsmiddelen

Het saldo op de algemene dekkingsmiddelen bestaat uit het algemene renteresultaat. Met ingang van 2018 is de rekenrente 1%. Het saldo wordt geraamd op 0.

	Primaire begroting 2019			Geactualiseerde begroting 2019			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4.3 Recapitulatie programmabegroting (bedragen x € 1.000)

Programma	Primaire begroting 2019			Begrotingswijziging			Geactualiseerde begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten									
Beleid en Bestuur	5.885	7.890	2.005	65	124	59	5.950	8.014	2.064
Sociale Dienst Drechtsteden	221.297	240.539	19.242	7.328	6.555	-773	228.625	247.094	18.469
Bedrijfsvoering	12.452	14.858	2.406	82	266	184	12.534	15.124	2.590
Overhead	71.302	47.568	-23.734	675	1.139	464	71.977	48.707	-23.270
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten	310.936	310.855	-81	8.150	8.084	-66	319.086	318.939	-147
Mutaties reserve									
Beleid en Bestuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociale Dienst Drechtsteden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	66	0	-66	-66	0	66	0	0	0
Overhead	0	147	147	0	0	0	0	147	147
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserve	66	147	81	-66	0	66	0	147	147
Resultaat									
Beleid en Bestuur	5.885	7.890	2.005	65	124	59	5.950	8.014	2.064
Sociale Dienst Drechtsteden	221.297	240.539	19.242	7.328	6.555	-773	228.625	247.094	18.469
Bedrijfsvoering	12.518	14.858	2.340	16	266	250	12.534	15.124	2.590
Overhead	71.302	47.715	-23.587	675	1.139	464	71.977	48.854	-23.123
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	311.002	311.002	0	8.084	8.084	0	319.086	319.086	0

Begroting naar taakvelden (bedragen x € 1.000)

Programma		Primaire begroting 2019			Begrotingswijziging			Geactualiseerde begroting 2019		
Taakveld		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Beleid en Bestuur										
0.1	Bestuur	2.309	4.314	2.005	-295	-236	59	2.014	4.078	2.064
0.4	Overhead	2.005	0	-2.005	59	0	-59	2.064	0	-2.064
2.1	Verkeer en vervoer	693	693	0	388	388	0	1.081	1.081	0
2.5	Openbaar vervoer	728	728	0	0	0	0	728	728	0
3.1	Economie	1.545	1.545	0	-245	-245	0	1.300	1.300	0
7.4	Milieubeheer	175	175	0	202	202	0	377	377	0
8.1	Ruimtelijke ordening	75	75	0	75	75	0	150	150	0
8.3	Wonen en bouwen	360	360	0	-60	-60	0	300	300	0
Totaal Beleid en Bestuur		7.890	7.890	0	124	124	0	8.014	8.014	0
Sociale Dienst Drechtsteden										
0.4	Overhead	19.242	0	-19.242	-773	0	773	18.469	0	-18.469
6.3	Inkomensregelingen	118.384	123.918	5.534	411	610	199	118.795	124.528	5.733
6.4	Begeleide participatie	29.837	30.903	1.066	771	-9	-780	30.608	30.894	286
6.5	Arbeidsparticipatie	15.592	21.597	6.005	738	1.104	366	16.330	22.701	6.371
6.6	Maatwerkvoorzieningen WMO	4.116	4.750	634	122	76	-46	4.238	4.826	588
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	53.010	58.586	5.576	5.148	4.718	-430	58.158	63.304	5.146
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	358	785	427	138	56	-82	496	841	345
Totaal Sociale Dienst Drechtsteden		240.539	240.539	0	6.555	6.555	0	247.094	247.094	0
Bedrijfsvoering										
0.1	Bestuur	920	1.010	90	65	65	0	985	1.075	90
0.4	Overhead	50.059	47.719	-2.340	1.385	1.135	-250	51.444	48.854	-2.590
2.1	Verkeer en vervoer	6.100	8.000	1.900	-100	0	100	6.000	8.000	2.000
0.61	OZB woningen	378	402	24	4	15	10	382	417	34
0.62	OZB niet woningen	1.511	1.607	96	13	54	41	1.524	1.661	137
0.63	Parkeerbelasting	170	181	11	2	6	4	172	187	15
0.64	Belastingen overig	88	94	6	1	3	2	89	97	8
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	3	3	0	0	0	0	3	3	0
7.2	Riolering	1.204	1.281	77	10	42	32	1.214	1.323	109
7.4	Afval	809	861	52	7	28	22	816	889	74
8.1	Ruimtelijke ordening	1.331	1.416	85	19	56	37	1.350	1.472	122
Totaal Bedrijfsvoering		62.573	62.573	0	1.405	1.405	0	63.978	63.978	0
Algemene dekkingsmiddelen										
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal		311.002	311.002	0	8.084	8.084	0	319.086	319.086	0

4.4 Begrotingswijziging (bedragen x € 1.000)

Begrotingsprogramma		Bedragen		Toelichting	S I	Gemeenten*
		Lasten	Baten			
Beleid en Bestuur						
	Beleid	-28	-28	Klachtencommissie	S	alle zeven
	Indexering 2019	152	152	2,9% loonkosten, 2,4% prijzen	S	alle zeven
Sociale Dienst Drechtsteden						
Werk & Inkomen		-2.329	-1.681			
	Participatie	-1.298	-485	Verlagen van lasten en baten, conform gekozen financieringssysteem en minder omzet detacheringen Participatiewet	I	Integratie-uitkering participatie
	Impuls statushouders	400	680	Verhogen van lasten en baten ivm voortzetting project Impuls Statushouders	S	Algemene uitkering
	WSW	436	-9	Verhoging van het landelijke macrobudget en een verwachte lagere omzet Sw	I	Integratie-uitkering participatie
	Inkomensondersteuning	-1.867	-1.867	Opwaartse bijstelling van het budget, ontwikkeling klantaantallen, prijsontwikkeling, toenemende aantallen LKS	I	specifieke uitkering
Minimabeleid		806	1.042			
	Minimabeleid	-30	-30	Verlagen van lasten en baten door uitvoering kinderopvang op grond van sociaal medische indicatie door lokale gemeente	S	Algemene Uitkering
		165	165	Verhogen van lasten en baten PMB i.v.m. de stijging van de doorwerking groei 2018	S	Algemene Uitkering
		-96	0	Verlaging lasten i.v.m. Preventief budgetbeheer	S	Technische wijziging
	Bewindvoering	785	785	Verhogen van lasten en baten ivm de stijging van de kosten van bewindvoering en wijzigingen 2018	S	Algemene Uitkering
		-140	0	Verlaging lasten i.v.m. beschermingsbewind	S	Technische wijziging
	Maatwerkv. Inkomenssteun C.Z.G.	122	122	Verhogen van lasten en baten conform de verdeling o.b.v. de circulaires 2018	S	Algemene uitkering
WMO		4.094	4.094			
	Huishoudelijke ondersteuning	1.000	1.000	Verhogen van lasten en baten ivm nieuwe CAK huishoudelijke hulpen en loonsverhoging 4%.	S	Algemene uitkering
	Hulpmiddelen	55	55	Verhogen van lasten en baten ivm verwachte prijsindexatie	S	Algemene Uitkering
	Vervoer	507	507	Verhogen van lasten en baten ivm sterke toename van het aantal indicaties en het gebruik van de Drechthopper	S	Algemene Uitkering
	Begeleiding en kortdurend verblijf	2.532	2.532	Verhogen van lasten en baten conform de verdeling o.b.v. de circulaires 2018	S	Algemene uitkering
Budgetadvies en schuldbemiddeling		0	0			
Apparaatskosten		3.984	3.100			
		56	56	Doorwerking 1e burap 2018 DVO Beschermd wonen	S	Centrumgemeente Dordrecht
		996	760	Doorwerking 1e burap 2018 en Technische wijzigingen	S	Algemene Uitkering
	Indexering 2019	814	814	2,9% loonkosten	S	Algemene Uitkering
		280		Voortzetting project Impuls statushouders	S	Impuls statushouders
		625		Inzet Werkervaringswegen	I	Participatiebudget
			445	Toenemende begeleidingsintensiteit Sw	S	Algemene Uitkering
		1.000	1.000	Intensivering dienstverlening participatiewet	I**	Algemene Uitkering
		93		Statushouders	I	Participatiebudget
		95		Werk als beste zorg	I	Participatiebudget
		25	25	Kosten full service BBZ	I	Algemene Uitkering

Bedrijfsvoering					
Ingenieursbureau	0	0			
Servicecentrum	1.071	1.071			
Nieuwe taken AVG	456	456	Besluit Drechtstraad bij 1 ^e burap 2018	S	alle zeven
Indexering 2019	1.232	1.232	2,9% loonkosten, 2,4% prijzen	S	
Korting 2% gemeentelijk bijdragen	-617	-617	Op basis van analyse rekeningresultaten voorgaande jaren	I	
Gemeentebelastingen	270	270			
Loonkosten 2018 GBD	200	200	Besluit Drechtstraad 1 ^e en 2 ^e burap 2018	I	deelnemers belastingen/ GEO
0,5 fte reductie GBD	-50	-50		S	
Indexering 2019 GBD	55	55	2,9% loonkosten, 2,4% prijzen	S	
0,5 fte toevoeging OCD	50	50		S	
Indexering 2019 OCD	15	15	2,9% loonkosten, 2,4% prijzen	S	
CIO office	64	64			
Hogere bijdrage SCD	16	16		S	alle zeven
Indexering 2019	48	48	2,9% loonkosten, 2,4% prijzen	S	
Totaal	8.084	8.084			

*bij de Sociale Dienst is opgenomen op welke manier de gemeenten de begrotingswijzigingen (kunnen) financieren

**Intensivering dienstverlening Participatiewet is voor 2019 en 2020

4.5 Personeelsformatie (in fte)

	Primaire begroting 2019	Geactualiseerde begroting 2019
Bureau Drechtsteden	39,4	40,2
Regiogriffie	2,9	2,9
Sociale Dienst Drechtsteden	360,0	372,3
Ingenieursbureau Drechtsteden	39,0	39,0
Servicecentrum Drechtsteden	350,3	354,8
Gemeentebelastingen Drechtsteden	66,3	67,3
Totaal	857,9	876,5

Bijlage I: Bijdragen per gemeente

(Bedragen x € 1.000)

		Alblasserdam	Dordrecht	Hardinxveld Giessendam	H.I. Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Bureau Drechtsteden									
	Algemene inwonerbijdrage	318	1.884	285	481	514	398	707	4.587
	Regionaal Platform Verkeersveiligheid	6	36	5	9	10	7	13	86
	Waterbus	41	358	35	55	72	57	110	728
	Klachtencommissie	0	0	0	0	0	0	0	0
	Walstroom	5	32	5	8	9	7	12	77
	Bestuur en staf	127	749	114	191	204	158	281	1.825
	CIO office	86	508	77	130	139	107	191	1.237
Totaal Bureau Drechtsteden		584	3.566	522	874	948	735	1.314	8.541
Regiogriffie		29	171	26	44	46	36	64	416
Sociale Dienst Drechtsteden									
Werk en Inkomen									
	Participatie	403	7.076	150	228	655	703	1.577	10.792
	Individuele studietoelage	3	257	7	21	29	32	73	422
	Impuls statushouders	49	287	24	72	78	61	109	680
	WSW	1.294	19.104	-	902	1.814	2.216	3.323	28.653
	Inkomensondersteuning, rijksvergoeding	4.771	55.038	2.238	4.807	7.286	6.641	15.906	96.687
	Inkomensondersteuning, bijdrage aan tekort	61	828	27	56	101	86	204	1.363
Minimabeleid									
	Minimabeleid	282	3.844	125	260	467	400	947	6.324
	Bewindvoering	141	1.918	62	130	233	199	472	3.155
	Kinderopvang	1	15	0	1	2	2	4	25
	Preventief budgetbeheer	7	91	3	6	11	9	22	150
	Maatwerkvoorz. Inkomenssteun	129	881	112	144	206	213	322	2.005
WMO									
	Huishoudelijke ondersteuning	980	6.195	822	842	1.221	1.094	2.143	13.297
	Hulpmiddelen	243	1.249	169	232	330	228	638	3.089
	Vervoer	437	2.628	537	460	675	677	1.032	6.446
	Begeleiding en kortdurend verblijf	1.477	10.197	1.260	1.735	2.392	2.477	3.715	23.253
	Overheveling budget maatwerkvoorzieningen inkomenssteun	181	1.249	156	213	293	303	455	2.850
Budgetadvies en schuldbemiddeling									
	Schuldhelpverlening	4	76	4	4	9	5	18	120
Apparaats- en uitvoeringskosten									
	Apparaatslasten	1.747	22.009	871	1.671	2.877	2.532	5.646	37.353
	WMO Bescherm wonen	-	841	-	-	-	-	-	841
Totaal Sociale Dienst Drechtsteden		12.210	133.782	6.567	11.784	18.678	17.877	36.606	237.506
Servicecentrum Drechtsteden									
	Basispakket	1.635	14.310	2.189	1.922	3.337	2.438	4.409	30.240
	Plus- en additioneel pakket	-	2.427	213	-	-	-	397	3.037
Gemeentebelastingen Drechtsteden									
	Belastingactiviteiten	-	2.335	-	446	389	410	766	4.349
	GEO-activiteiten	12	1.102	-	124	30	16	66	1.350
	Basispakket OCD	60	355	54	91	97	75	133	864
Totaal		14.530	158.048	9.571	15.284	23.524	21.587	43.755	286.301

Bijlage II: Bijdragen per gemeente: Primaire en geactualiseerde begroting
(Bedragen x € 1.000)

|--|

Opgaveblad Bereikbaarheid

Wat willen we bereiken

Goede doorstroming op de Drechtling
Goed openbaar vervoer
Slimme mobiliteit

Hoe gaan we dat doen: de kernopgaven 2030

Verbeteren bereikbaarheid over weg, spoor en water
Aanpak congestie snelwegen (A15, A16)
Terugdringen autovervoer ten faveure van het openbaar vervoer (weg, water en spoor)
Koppelen woon- en werklocaties aan hoogwaardig OV
Verbinden (economische) hotspots met elkaar en Centraal Station
Versterking stationsgebied Dordrecht
Verminderen negatieve effecten vervoersbewegingen op woon- en werkklimaat

Relatie met andere opgaven

Wonen: goede bereikbaarheid is een essentiële voorwaarde om als regio/gemeente aantrekkelijk te zijn om te wonen. Alle nieuwe woonlocaties moeten worden ontsloten door hoogwaardig openbaar vervoer.

Werken: een goede bereikbaarheid zorgt voor behoud en aantrekken van bedrijvigheid. Banen worden bereikbaar, wat de arbeidsparticipatie stimuleert. Een goede, hoogfrequente OV verbinding (lightrailconcept) met Rotterdam is in dit verband belangrijk. Ook meer en goed bereikbare banen in de eigen regio zal een bijdrage leveren aan het beheersbaar houden van verkeersstromen. Economische hotspots worden door hoogwaardige OV-vervoersvormen met elkaar verbonden.

Energietransitie: het verminderen van de barrièrewerking van de Drechtling door slimme innovatie bereikbaarheidsmaatregelen.

Organisatie en rol regio

Toegevoegde waarde zit met name in het verbinden en richten van verschillende agenda's, op inhoud en op samenwerking.

De GRD heeft beperkte formele eindverantwoordelijkheden op weg, water en spoor. Uitvoeringspartners investeren binnen eigen verantwoordelijkheden in de bereikbaarheid van de Drechtsteden.

De regio bewaakt en stuurt op samenhang, faciliteert, stimuleert, prioriteert, enthousiasmeert en verbindt de verschillende agenda's van partners. Zowel naar bovenregionale partners, gemeenten binnen deze regio, maatschappelijke partners, onderwijs en bedrijfsleven.

De rol vraagt van ons dat we onze inhoudelijke agenda op orde moeten hebben (wat willen we bereiken), dat we onze stakeholders kennen (wie kan dat realiseren) en dat we beschikken over sturingsinstrumenten die we gericht kunnen inzetten om agenda's te beïnvloeden.

Beoogde effecten in deze bestuursperiode (2022)

Goede doorstroming op de Drechtring

Lange termijn onderzoek (2030)

- MIRT verkenning A15 Papendrecht-Gorinchem, definitiefase, koppelen lange termijn innovaties A15
- MIRT onderzoek Rotterdam-Antwerpen, focus op havensamenwerking
- MIRT onderzoek Goederencorridor Oost

Goed openbaar vervoer

- Investerings in OV infrastructuur: Waterbushaltes, R-nethaltes, Fietsinfrastructuur (first-last mile)
- Metropolaan OV/Light Rail inclusief nieuwe haltes: campus Leerpark, Amstelwijck, Light Train op Rotterdam-Leiden
- Intercitykwaliteit

Slimme mobiliteit

- Drechtsteden is landelijk toonaangevend in slimme mobiliteit

Inzet in 2019

Doorstroming op de Drechtring

- RWS organiseert komende jaren het "GOO" / Grootste onderhoud ooit op de Ruit R'dam en Ring Drechtsteden
- Intensieve samenwerking noodzakelijk tussen partners om de verwachte aanzienlijke congestie te managen
- Belangrijkste instrumenten zijn: Bereikbaarheidsmanagement, Mobiliteitsmanagement en Communicatie management
- Zowel borgen naar bovenregionale partners (RWS, R'dam en PZH) als regionale/lokale partners (lokale wegbeheerders private partners)

Goed openbaar vervoer

- Aanbesteding en doorontwikkeling Waterbus
- Implementatie DAV concessie

Slimme mobiliteit

- Gedragsbeïnvloeding / Mobiliteitsmanagement
- Gezamenlijk programma mobiliteitsmanagement (inclusief budget) maken Drechtsteden – RWS.
- Heeft prioriteit gezien veelheid aan komende werkzaamheden en structurele belasting Drechtring
- Doorontwikkelen Inzichten-, Conversie-, Effectenfabriek, incl. gebiedsaanpak en doorzetten Platform Samen Bereikbaar.
- Innovatieve A15: Verder brengen maatregelen Innovatieve A15 voor komende 3 jaar.
- First-Last Mile: Budget vrij maken voor gezamenlijk onderzoek naar mogelijkheden (in ieder geval bij stations en Personenvervoer over Water, o.a. mobiliteitshubs)
- Regionale snelfietsroutes afmaken en fietsmaatregelen inventariseren voor regionale bereikbaarheid (o.a. kruisingen N3).

Opgaveblad Werken

Wat willen we bereiken

30.000 extra banen
Voldoende banen voor onder- en bovenkant arbeidsmarkt
Een flexibele arbeidsmarkt
Moderne bedrijfsterreinen
Versterken concurrentiepositie (hoogwaardige bedrijvigheid)
Vernieuwing maakindustrie
Kennisinfrastructuur en ecosysteem voor innovatie

Hoe gaan we dat doen: de kernopgaven 2030

Aantrekken hoogwaardige bedrijvigheid

Transformatie van de maakindustrie door stimuleren innovatie:

- versterken innovatie-instrumentarium
- uitbouwen hotspots naar ecosystemen

Met volle kracht uitvoeren van de Human Capital Agenda (arbeidsmarktbeleid):

- versterken hoger onderwijs, matchen arbeidsvraag en onderwijsaanbod
- verzilveren MBO-banen groeisectoren
- uitvoeren Techniekagenda

Relatie met andere opgaven

Wonen: meer aantrekkelijke woningen, beter balans inwoners, voldoende massa voor voorzieningen

Bereikbaarheid: goed bereikbaar blijven in economisch goede tijden zowel via weg, water als spoor

Energietransitie: duurzaamheidsmaatregelen als versneller voor transformatieopgaven op de werklocaties

Organisatie en rol regio

De regionale inzet op economie en arbeidsmarkt is vooral gericht op het stroomlijnen van verschillende partijen en initiatieven.

Economie: uitvoering programmamanagement waarbij met de volgende partijen als belangrijkste (uitvoerings-)partners worden ingezet op economiestimulering.

- Economic Development Board: triple helix, strategie en agendavorming, publiek-private partnerships
- ROM-D: aanbod werklocaties, toegesneden op vraag, herontwikkeling/transformatie werklocaties
- DEAL!: regionale promotie en acquisitie, toeleiding van bedrijfsinvesteringen van buiten de regio, bovenregionale aansluiting 'Rotterdam Maritime Capital op Europe!', vermarkten Groeiagenda
- InnovationQuarter: innovatie- en groeifinanciering, businessdevelopment (aansluiting op de Smart Industry Agenda), internationale promotie en acquisitie.
- Regiogemeenten met de lokale bedrijfcontactfunctionarissen

Arbeidsmarktbeleid: op de drie sporen van de Human Capital Agenda) werken we met veel partijen samen.

Belangrijke partners zijn het bedrijfsleven, de Duurzaamheidsfabriek, het onderwijs (o.a. Da Vinci college, InHolland, Avans Hogeschool, HBO Drechtsteden), de Economic Board, de Sociale Dienst Drechtsteden, brancheorganisaties.

Beoogde effecten in deze bestuursperiode (2022)

Economie

- 8.000 nieuwe banen (groei bestaande bedrijven en vestiging nieuwe bedrijven, waarvan 4.000 in Dordrecht)
- Top 5 MKB-vriendelijkste gemeente (Dordrecht, versnellen procedures voor vergunningverlening)
- Revitalisatie van verouderde bedrijventerreinen met aandacht voor circulaire economie, duurzaamheid en watergebonden bedrijvigheid
- Versnellen uitgifte bedrijfslocaties d.m.v. gerichte acquisitie en promotie
- Regionaal ecosysteem voor innovatieve bedrijvigheid en groei
- Start-up/ scale up faciliteit voor de regio (concept Maakfabriek)
- 25 start-ups/ scale-ups passend in het Smart Industry profiel
- 4 (intenties tot) bedrijfsverplaatsingen m.b.v. regionale fondsvorming (is voorwaardelijk)
- Verdubbeling geïnvesteerd vermogen (fondsen en bedrijfsleven) in innovatie
- 3 participaties in regionale bedrijven vanuit het Participatiefonds (groeikapitaal) van IQ
- Verdubbeling aantal samenwerkingsprojecten tussen bedrijven gericht op toegepaste innovatie

Arbeidsmarktbeleid

- Hoger onderwijs: toename aantal hoger opgeleiden (2.500 extra hbo'ers) d.m.v. 'Actieplan Hoger Onderwijs', verkenning HBO-AD centrum (op 1 locatie)
- MBO: verzilveren 14.000 MBO-banen via vier aanvoerroutes: (1) om- en bijscholing (100 tot 150 trajecten), (2) intersectorale samenwerking tussen groei/krimp (opleiding met baangarantie), (3) versterken doelmatigheid mbo, (4) mensen aantrekken van buiten de regio
- Techniek: verhoogde instroom techniek VMBO en MBO (10%)

Inzet in 2019

Economie

- Evaluatie inzet en samenwerking van DEAL!
- Evaluatie inzet/opbrengst van EDB
- Regionaal herkenbaar punt / loket (fysiek én virtueel) voor innovatiefinanciering, business development (gekoppeld aan Campusontwikkeling Leerpark)
- Marketingstrategie gericht op de verschillende Product Markt Combinaties aan bedrijventerreinen
- Prestatieafspraken met DEAL! En Dordrecht Marketing over samenhangende marktaanpak gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid, beleggers/investeerdere en inwoners
- Gezamenlijke (Groei)agenda met EDB
- Ontwikkelen samenhangende acquisitieaanpak
- Inzet op transformeren vrijgekomen locaties, faciliteren bedrijfsverplaatsingen, stimuleren van duurzame innovaties en het verduurzamen van het vastgoed van MKB
- Faciliteren, financieren en/of aansluiten bij bestaande netwerken, campusontwikkeling Leerpark, nadere afspraken over inzet provinciale bijdrage Maakfabriek, ontwikkelen aanpak/instrumentarium (ruimtelijk/locaties, financiering, etc.) t.b.v. ondersteuning (van alle stadia van) bedrijfsontwikkeling, promoten beschikbare fondsen / financieringsmogelijkheden bij InnovationQuarter/ Rijk/ Europa

Arbeidsmarktbeleid

- Hoger onderwijs: versterken HBO Drechtsteden en Pabo, aantrekken 2/3 nieuwe AD-trajecten, nevenvesting HBO (Christelijke Hogeschool Ede), uitbreiding vraaggerichte AD-trajecten (Meet- en regeltechniek / IT), ophalen en bundelen vraag hbo opleidingen (zorg, ict, techniek) bij werkgevers en matches met hoger onderwijs. Haalbaarheid verkennen AD-center
- MBO: Doelmatigheid MBO versterken, ontwikkelen gezamenlijke aanpak door sectoren, onderwijs en SDD/UWV rond verzilveren MBO-banen en een campagne Leven Lang Ontwikkelen
- Techniek: agenda uitvoeren met partners gericht op 10% meer in- en uitstroom MBO-techniek, inzet op: (1) doorlopende leerlijnen, (2) techniekpromotie, (3) verankering wetenschap & techniek in onderwijs en (4) Fieldlab smart industry – Skills Lab

Opgaveblad Wonen

Wat willen we bereiken

Doorgroeien naar 300.000+ inwoners

Evenwichtiger verdeling woonsegmenten (doorbreken eenzijdige woningaanbod)

Voorzien in de eigen autonome woningbehoefte (10.000 woningen), groei naar het hogere marktsegment
Voorzien in extra groeipotentie (15.000 woningen) voor hoogwaardige en aantrekkelijke woningbouw in een interessante woonomgeving op goed bereikbare locaties

Voorzien in voldoende sociale huur

Voorzien in onderlinge verantwoording van de gemeenten naar elkaar toe om de woonambities te kunnen realiseren

Hoe gaan we dat doen: de kernopgaven 2030

Voorzien in de eigen autonome behoefte

- Verplichting van zeven Drechtstedengemeenten op basis van de woonvisie om t/m 2030 ruim 9.500 extra huishouden te huisvesten
- Zoektocht naar locaties/mogelijkheden door deze gemeenten om de plancapaciteit te verhogen
- Creëren mogelijkheden om woningbouwopgaven tussen de gemeenten uit te wisselen

Voorzien in een extra groeiopgave

- Inspanningsverplichting van Drechtstedengemeenten om te zoeken naar locaties om zo'n 15.000 woningen te realiseren

Voorzien in voldoende sociale huur

- Pas-op-de-plaats-beleid sociale voorraad. Monitoren ontwikkelingen.
- Realiseren meer evenwichtige spreiding sociale voorraad per gemeente
- Geen uitbreiding goedkope koopwoningen (< € 177.400)

Relatie met andere opgaven

Werken: wonen als vestigingsvoorwaarde voor nieuwe bedrijvigheid / werknemers, in stand houden evenwichtige woon-werkbalans bij toevoegen 30.000 extra arbeidsplaatsen, werk-met-werk-maken met aanpak bedrijventerreinen

Bereikbaarheid: koppelen nieuwe woonlocaties aan hoogwaardige OV-systemen, aanpak congestie snelwegen versterkt aantrekkelijkheid woonlocaties, terugdringen autogebruik stimuleert leefbaarheid

Energietransitie: duurzaamheidsmaatregelen als versneller voor alle (bestaand/nieuw, particulier/sociaal) woningopgaven, wegnemen belemmeringen milieugebied (geluid, lucht, water etc.) en externe veiligheid

Organisatie en rol regio

De regionale aanpak is gericht op het in beeld brengen van de potenties van dit gebied om nieuwe, aantrekkelijke woonmilieus te creëren en op het maken van goede afspraken tussen de 7 gemeenten om t/m 2030 te voorzien in onze eigen woningbouwopgave en om circa 15.000 extra huishoudens te huisvesten. De taskforce woningbouw - die op basis van de Woonvisie is ingesteld - ondersteunt de zoektocht naar passende locaties door gemeenten en faciliteert waar gewenst, om daarmee de gezamenlijke plancapaciteit te verhogen. De regio ondersteunt de taskforce, houdt zicht op de totale omvang van het programma en legt verbindingen met andere beleidsterreinen. Het zijn de gemeenten zelf die samen met hun ontwikkelaars komen tot woningbouwprojecten.

Die stimulerende en verbindende rol komt onder meer tot uiting in het project Transformatie Rivieroevers. Gemeenten zijn in de lead om plannen te ontwikkelen voor transformatie van de oevers en vanuit de regio is capaciteit beschikbaar voor het begeleiden van een gezamenlijk masterplan, voor expertise en voor lobby naar andere overheden voor steun bij de uitwerking en uitvoering van de plannen.

Beoogde effecten in deze bestuursperiode (2022)

Voorzien in de eigen autonome behoefte

- In 2022 is 50% van de autonome behoefte gerealiseerd (6.200 woningen)
- In 2022 is voor 30% een locatie beschikbaar en is deze in de planvoorbereidingsfase (3.500 woningen);
 - ontwikkeling en realisatie hiervan vindt plaats in de periode 2023-2026 e.v.
 - marktsegment: eengezinswoningen: 40% - meergezinswoningen 60%; 35% meer dan €350.000, 40% meer dan € 250.000

Voorzien in een extra groeipotentie

- In 2022 zijn voor 5.000 woningen locaties in beeld;
 - ontwikkeling en realisatie hiervan vindt naar verwachting voor 50% plaats in de periode 2023-2026 e.v.
 - marktsegment: eengezinswoningen: 40% - meergezinswoningen 60%; 40% meer dan €350.000, 50% meer dan € 250.000

Voorzien in voldoende sociale huur

- In de periode 2018-2022 wordt alleen sociale huur toegevoegd indien strikt nodig; jaarlijkse monitoring hiervan en standpuntbepaling hierover door de gezamenlijke gemeenten;
- Vertaling hiervan in PALT-afspraken van de gezamenlijke gemeenten, corporaties en huurders
- Uiterlijk in 2020 zijn er elkaar bindende afspraken over een betere spreiding van de sociale voorraad over de 7 gemeenten

Onze governance effectief inrichten

- Vanaf 2018 vindt jaarlijkse verantwoording over de uitvoering van de Woonvisie plaats door de gezamenlijke taskforce wonen aan de Drechtstedengemeenten en aan GS van PZH
- Vanaf 2019 zijn versnellingsinstrumenten beschikbaar voor ontwikkeling woningbouw-, herstructurering- en transformatielocaties, gebiedsontwikkeling en PPS

Inzet in 2019

1. Facilitering inventarisatie locaties bij gemeenten
2. Woningbouwprogramma/-monitoring 2019-2022 autonome opgave en groeipotentie
3. Integratie woonopgaven met herstructurering en transformatie en met energiedoelstellingen
4. (Op verzoek) ondersteuning Transformatie Oevers/Masterplan en andere lokale projecten

Opgaveblad Energietransitie

Wat willen we bereiken

Onze regio als één van de regionale koplopers in Nederland op het gebied van Energietransitie & Duurzaamheid. Samen met onze partners zetten wij ons in voor een Energieneutraal Drechtsteden in 2050. Voor de gebouwde omgeving richten we ons op energieneutraal in 2035.

Hoe gaan we dat doen: de kernopgaven 2030

Wij werken aan onze ambitie op basis van de Energiestrategie Drechtsteden en de daaraan verbonden samenwerkingsovereenkomst én samenwerkingsagenda. Wij geven samen met onze partners invulling aan de Energiestrategie langs vijf richtinggevende ontwikkellijnen:

- stoppen met gebruik van aardgas
- sterk inzetten op energiebesparing
- stoppen met gebruik van benzine, diesel e.d.
- duurzame opwekking van elektriciteit
- realisering van de hoogst haalbare maatschappelijke opbrengst.

Relatie met andere opgaven

De Energietransitie benutten we als kans om de Groeiagenda te versnellen door waar mogelijk als katalysator op te treden voor investeringen die ook leefbaarheid, gezondheid, woningkwaliteit, werkgelegenheid en innovatiekracht verbeteren.

Wonen: verbeteren woningkwaliteit, woningwaarde en binnenklimaat, wegnemen belemmeringen milieugebied (geluid, lucht, water, etc.) en externe veiligheid.

Werken: gebruik maken van de werkgelegenheid die vanuit de Energietransitie ontstaat.

Bereikbaarheid: verbeteren luchtkwaliteit door zero-emissie voertuigen.

Organisatie en rol regio

De Energiestrategie is van (een nog steeds groeiend aantal van) 30 deelnemers. Partijen werken ieder voor zich en gezamenlijk aan uitvoering van de samenwerkingsagenda. Belangrijkste focus vanuit de regio is het organiseren en ondersteunen van de samenwerking van de vele partners. Uitgangspunt voor de samenwerking is dat we de visie delen en allen de handen uit de mouwen steken in de geest van de visie.

Om een en ander aan te sturen is er een Programmaraad met eigen voorzitter en boegbeeld (Diederik Samson). Iedere partner zorgt voor de borging van de afspraken binnen de eigen organisatie. Daarnaast vindt gezamenlijke uitwerking plaats in het Bestuurlijk E-Team, het Strategisch E-Team en in diverse werkgroepen. Vanuit de regio vindt ook de regio op communicatie plaats en wordt ingezet op public affairs.

Beoogde effecten in deze bestuursperiode (2022)

- Intensieve samenwerking stakeholders: via Klimaatakkoord Drechtsteden
- Draagvlak: brede betrokkenheid inwoners en bedrijven
- Transitievisie warmte & eerste wijkaanpakken gereed: vastgesteld en in uitvoering (aardgasvrije wijken)
- Stimuleren energiebesparing en energieopwek binnen de regio
- (Inter)nationale financieringsbronnen: optimaal benutten
- Energie-investeringen: € xxx (huidige energie-uitgaven DS 1 mld)

Inzet in 2019

Regio

- Organisatie: Deelname aan & faciliteren van Energieakkoord Drechtsteden, heldere governance en organisatiestructuur Energieakkoord Drechtsteden waar nodig verder ontwikkelen. Verbinden van regio aan kansen die zich op provinciale, landelijke en Europese schaal voordoen. Ondersteunen van gemeenten bij opgaven voortkomend uit het landelijke energieakkoord..
- Communicatie: regie op gezamenlijke regionale communicatie over Energietransitie en het Energieakkoord
- Financiering: Inzichtelijk maken kosten opgave aardgasvrij en nader uitwerken strategie om financiële instrumenten en fondsen maximaal te benutten.
- Arbeidsmarkt: Opzet opleidings- en trainingsprogramma's en toepassing daarvan

Gemeenten

- E-infra: Transitievisie Warmte en wijkaanpak opstellen, doorontwikkelen warmtenet Drechtsteden
- E-bronnen: visies ruimtelijke inpassing (zonneparken etc.), pilots
- E-besparing: wijkaanpak gas-loos-klaar maken van gebouwen, energieloket (collectieve inkoop voor gebouweigenaren), handhaving Wet Milieubeheer
- Mobiliteit: versnellen infra zero-emissie voertuigen
- Eigen assets: gebouwen, wagenpark, GWW, inkoop